

eul_wid: qnq-al

Αἴλιος Ἡρωδιανός · Herodian of Alexandria

Digressions of the Great Speech

Παρεκβολαὶ τοῦ μεγάλου ῥήματος

Period: Ῥωμαϊκή [Roman](#)
Dialect: Κοινή τεχνική [Technical Koine](#)
Domain: Γραμματική [Grammar](#)
Format: Λόγος Oration

- 4 (1t) Παρεκβολαὶ τοῦ μεγάλου ῥήματος ἐκ τῶν Ἡρωδιανοῦ. Τί ἐστι ῥῆμα; μέρος λόγου ἄπτωτον, ἐν ἰδίῳ μετασχηματισμοῖς διαφόρους χρόνους δηλοῦν μετ' ἐνεργείας ἢ πάθους ἢ οὐδετέρου, προσώπου σημαντικόν, ὃ καὶ τὰς τῆς ψυχῆς διαθέσεις δηλοῖ. Διατί πρῶτον περὶ ῥήματος διδάσκει καὶ οὕτως τὰ παρεπόμενα αὐτῷ; ἐπειδὴ πᾶσα τεχνικὴ διδασκαλία παραλαμβάνεσθαι θέλει ἐξ ὅρου καὶ παρεπομένων. καὶ δεῖ πρῶτον μαθεῖν τὸν ὅρον, καὶ οὕτως τὰ παρεπόμενα αὐτῷ. Πόσαι κυρίως ἐγκλίσεις; πέντε. ἡ ἀπαρέμφατος δὲ οὐ κυρίως ἐγκλισις, ἀλλὰ καταχρηστικῶς. καὶ διατί; ἐπειδὴ ἐγκλισις λέγεται βούλημα ψυχῆς, ἡ δὲ ἀπαρέμφατος μὴ ἔχουσα βούλημα ψυχῆς εἰκότως οὐδὲ ἐγκλισις λέγεται. Διατί μὴ προτέτακται ἡ ἀπαρέμφατος τῆς ὀριστικῆς; ἐπειδὴ ἀμφιβάλλεται τὰ ἀπαρέμφατα εἰ ῥήματά εἰσιν ἢ οὐ. οὐ δεῖ δὲ τὰς ἀρχὰς ἀπὸ τῶν μαχομένων ποιεῖσθαι. Διατί προτερεῖ ἡ ὀριστικὴ τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων; ἐπειδὴ τελείας ἔχει τὰς φωνάς. ἔχει γὰρ ἐνεστώτα ἰδίως καὶ τοὺς ἄλλους χρόνους ὡσαύτως. αἱ δὲ ἄλλαι ἐγκλίσεις συνεζευγμένους ἔχουσι τοὺς χρόνους. καὶ ὅτι αἱ ἀπὸ ῥημάτων γινόμεναι παραγωγαὶ καὶ συνθέσεις ἐκ τῶν ὀριστικῶν γίνονται καὶ οὐκ ἀπ' ἄλλων ἐγκλίσεων, οἷον γέγραμμαι γράμμα, βέβληται ἀβλής. Διατί προτέτακται ἡ προστακτικὴ τῆς εὐκτικῆς; ἐπειδὴ μᾶλλον τῆς εὐκτικῆς κοινωνεῖ τῇ ὀριστικῇ ἢ προστακτικῇ, καὶ δεῖ τὸν κοινωνὸν ἐγγὺς εἶναι. Ὁ χρόνος ἐν κινήσει.
- 5 ὁ δὲ ἐνεστώς παρὰ τὸ ἐστάναι. πῶς φαμεν εἶναι ἐνεστώτα χρόνον; ὥσπερ ἐὰν εἰς κρουνὸν ῥέοντα βρέξω τὸν δάκτυλόν μου, καὶ ἐὰν εἰς ποταμὸν βρέξω τὸν δάκτυλόν μου, δηλονότι ἐνεστώτος ἔβρεξα. οὕτως τοῦ χρόνου αἰεὶ κινουμένου οὐ δύναται τι γενέσθαι οὔτε ἐν παρεληλυθότι χρόνῳ οὔτε ἐν μέλλοντι, ἀλλὰ δηλονότι ἐν ἐνεστώτι γίνονται πράγματα. Τί διαφέρει ὁ παρατατικὸς τοῦ παρακειμένου, ὁ παρακείμενος τοῦ ὑπερσυντελικού, ὁ ὑπερσυντέλικος τοῦ ἀορίστου; διαφέρει ὅτι ὁ μὲν παρατατικὸς παρῆλθεν ἐνισταμένην ἔχων τὴν πρᾶξιν καὶ οὐπω πεπληρωμένην, ὁ δὲ παρακείμενος νεωστὶ ἐπληρώθη, καὶ παράκειται αὐτῷ ἢ τοῦ ἔργου πλήρωσις, ὅθεν καὶ ἐνεστώς συντέλικος ὀνομάζεται. ὁ δὲ ὑπερσυντέλικος πρὸ πολλοῦ ἐπληρώθη καὶ παράκειται αὐτῷ ἢ πλήρωσις, εἴτε ἄρτι εἴτε πάλαι ἐπληρώθη. ὁ δὲ ἀόριστος ἀόριστον ἔχει τὴν σημασίαν. Διατί ὁ ἐνεστώς ἔχει συγγένειαν πρὸς τὸν παρατατικόν, ὁ παρακείμενος πρὸς τὸν ὑπερσυντέλικον, καὶ ὁ ἀόριστος πρὸς τὸν μέλλοντα; ἐπειδὴ ὁ ἐνεστώς καὶ ὁ παρατατικὸς παρατεταμένην ἔχουσι τὴν πρᾶξιν καὶ ἀπλήρωτον, ὁ δὲ παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος ἐπειδὴ πεπληρωμένοι εἰσίν, ὁ δὲ ἀόριστος καὶ ὁ μέλλων ἐπειδὴ ἀλλήλως

ἔχουσι τοὺς χρόνους ἀμφοτέρω. Διατί ἡ πρώτη καὶ ἡ δευτέρα συζυγία τῶν βαρυτόνων προσλαμβάνουσι τὸ τ ; ἐπειδὴ ἀπὸ τριῶν οὐκ ἔστι συζυγίας κυριολεξία· κυρίως γὰρ συζυγία ἐστὶ παρὰ τὸ δύο ἄγειν, ὃ ἐστὶ σημαντικὸν ἀρτίου ἀριθμοῦ καὶ οὐ περιττοῦ· καὶ διὰ τοῦτο προσλαμβάνουσιν ἀπὸ τῆς τρίτης συζυγίας τὸ τ καὶ γίνεται ἡ πρώτη διὰ τοῦ πτ , καὶ ἡ δευτέρα διὰ τοῦ κτ . Καὶ διατί ἡ τρίτη συζυγία διὰ τριῶν συμφώνων ἐκφέρεται; ἐπειδὴ ἐνταῦθα ἡ ἀκρίβεια τῆς συζυγίας οὐκ ἐφυλάχθη, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἀνύτω λέγουσι δι' ἑνὸς τ . Διότι τὸ α προτερεύει τοῦ ε , διατί μὴ ἡ πρώτη συζυγία τῶν περισπωμένων ἐκφέρεται διὰ τῆς αἰ (? α) διφθογγου ἀλλὰ διὰ τῆς εἰ ; ἐπειδὴ ἡ εἰ δίφθογγος ἐν τοῖς ῥήμασι τιμιωτέρα ἐστὶν ἀμέλει καὶ ἀσφάλειαν αὐτῶν τὴν εἰ δίφθογγον, οἷον ποιέω ποιῶ, ποιέεις ποιεῖς, ποιέει ποιεῖ· βοάω βοῶ, βοάεις βοᾷς, βοάει βοᾷ· χρυσόω χρυσῶ, χρυσόεις χρυσοῖς, χρυσόει χρυσοῖ. Διατί ἡ τετάρτη συζυγία τῶν εἰς μι ἀπὸ τῆς ἕκτης τῶν βαρυτόνων γέγονε καὶ οὐκ ἐξ ἄλλης τινός; διὰ τὸ μὴ εἶναι τετάρτην συζυγίαν τῶν περισπωμένων ἠναγκάσθη ἐκ τῆς ἕκτης γενέσθαι· καὶ γὰρ αἱ τρεῖς τῶν περισπωμένων ἐξ αὐτῆς ἐγένοντο. Κατὰ πόσους τρόπους ἐκλιμπάνουσιν αἱ φωναὶ τῶν ῥημάτων; κατὰ τέσσαρας· κατὰ ἀσημασίαν, κατὰ ἀσυνταξίαν, κατὰ τὸ φορτικὸν καὶ κατὰ τὴν τύχην· κατὰ ἀσημασίαν μὲν ὥς ὅλα τὰ πρῶτα πρόσωπα τῶν προστακτικῶν ἀπολιμπάνουσι καὶ τοῦ θνήσκω, πίπτω, ὀφθαλμιῶ, πυρέσσω, ῥίγῳ, φρίσσω, τρέμω, χαίρω τὰ παθητικά· καὶ τοῦ δέχομαι, εὔχομαι, πέτομαι, ψεύδομαι, ὀρχοῦμαι τὰ ἐνεργητικά, διὸ τὰ μὲν αὐτοπαθῆ καλοῦνται, τὰ δὲ αὐτενεργητικά· κατὰ ἀσυνταξίαν δέ, ὥς ἐπὶ τοῦ τέτυπται, κέκαρται, νένυκται τὰ τρίτα πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν ἀπολιμπάνουσι, καὶ διὰ μετοχῆς ἀναπληροῦνται· κατὰ τὸ φορτικὸν, ὥς ἐπὶ τοῦ χέω χεύσω· κατὰ τύχην δέ, ὥς ἐπὶ τοῦ ἔλαβον, ἔφαγον, ἔμαθον, ἔδακον, ἔπεσον οὐκ εἰσὶν οἱ ἐνεστῶτες ἐν χρήσει, ἀλλ' ἐπιλιμπάνουσι κατὰ τύχην.

- ⁶ Πόσα ῥήματα ἄχρι τοῦ παρατατικοῦ κλίνονται; τὰ διὰ τοῦ ἀνω βαρύτονα, οἷον λαμβάνω, τυγχάνω, μανθάνω· καὶ τοῦ αθω , οἷον βιάθω τὸ πορεύομαι, ἀμυνάθω τὸ βοηθῶ· καὶ τὰ διὰ τοῦ εθω , οἷον φλεγέθω, νεμέθω τὸ βόσκω· καὶ τὰ διὰ τοῦ υθω , οἷον μινύθω· καὶ τὰ εἰς βω βαρύτονα ἔχοντα πρὸ τοῦ β σύμφωνον ἢ τὸ ε μόνον, οἷον σέβω, φέρβω, ῥέμβω· καὶ τὰ εἰς σκω βαρύτονα, οἷον ἀρέσκω, πιφαύσκω, χωρὶς τοῦ θνήσκω θνήξω καὶ ἀλύσκω ἀλύξω, τὸ γὰρ διδάξω οὐκ ἀπὸ τοῦ διδάσκω ἀλλ' ἀπὸ τοῦ διδάχω, ἐξ οὗ καὶ διδαχή· καὶ τὰ διὰ τοῦ εἰνω ὑπὲρ δύο συλλαβὰς βαρύτονα, οἷον ἐρεεῖνω, φαεῖνω, ἀλεεῖνω τὸ ἐκκλίνω· καὶ τὰ διὰ τοῦ εἰω διὰ τῆς εἰ διφθογγου παραγόμενα ἀπὸ ἐνεστῶτος ἢ μέλλοντος, οἷον κιχῶ κιχείω, ὀλῶ ὀλείω, βρώσω βρωσεῖω· καὶ τὰ διὰ τοῦ υω ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ποιοῦντα παράγωγα εἰς μι , οἷον πηγνύω πήγνυμι, ὀμνύω ὀμνυμι, ῥηγνύω ῥήγνυμι. Διατί πάντα τὰ εἰς ω λήγοντα ῥήματα ἀποστρέφονται τὴν ὀξεῖαν τάσιν; πρὸς ἀντιδιαστολήν τῶν εἰς ω θηλυκῶν ὀνομάτων· τὰ γὰρ εἰς ω λήγοντα θηλυκὰ ὀνόματα ὀξύνονται, οἷον Κλειῶ, Καλυψῶ, πειθῶ. Κατὰ ποῖαν διάλεκτον τὸ α καὶ ε εἰς α μακρὸν κερνᾶται, καὶ κατὰ ποῖαν εἰς η ; τὸ α καὶ ε εἰς α μακρὸν κερνᾶται παρ' ἡμῖν καὶ τοῖς Ἀθηναίοις, παρὰ δὲ τοῖς Δωριεῦσιν εἰς η , οἷον ὀράεις ὀρῆς, πεινάεις πεινῆς. κέχρηται δὲ καὶ τῷ πεινῆς καὶ διψῆς οἱ Ἀθηναῖοι. Πόθεν τὸ ζῆς; παρὰ τὸ ἄω τὸ πνέω κατ' ἐπέκτασιν τῆς ζα συλλαβῆς γίνεται ζάω, οἷον πάνυ πνέω, τὸ δεύτερον ζάεις καὶ κατὰ κρᾶσιν Δωρικὴν τοῦ α καὶ ε εἰς η μακρὸν ζῆς. Διατί τὸ χρυσόεις οὐ γίνεται κατὰ συναίρεσιν χρυσοῦς ἀλλὰ χρυσοῖς, τὸ γὰρ ο καὶ ε εἰς ου κερνᾶται; ἐπειδὴ πᾶν πρῶτον πρόσωπον εἰς ω λήγον ἔχει διὰ διφθογγου τὸ δεύτερον τῆς διὰ τοῦ ε καὶ· καὶ τούτου χάριν ἀπεβλήθη τὸ υ καὶ ἐγένετο χρυσοῖς· καὶ διατί μὴ ἀπεβλήθη τὸ ο ἀλλὰ τὸ υ ; ἐπειδὴ εὐρίσκεται μετὰ τὴν υ δίφθογγον σύμφωνον, ὅπερ ἄτοπον· οὐδέποτε γὰρ μετὰ τὴν υ δίφθογγον σύμφωνον εὐρίσκεται. Κατὰ ποῖον τρόπον ἐπιλιμπάνει τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν ἐν τοῖς ἐνεργητικοῖς; δι' ἀσυνταξίαν· δύο γὰρ κανόνες εἰσὶν οἱ μαχόμενοι ἀλλήλοις· ὁ μὲν εἷς λέγει, πᾶν δυϊκὸν ῥῆμα θέλει χαρακτηρίζεσθαι ἢ διὰ τοῦ τ ἢ διὰ τοῦ θ· διὰ τοῦ τ μὲν ἐν τοῖς ἐνεργητικοῖς, διὰ τοῦ θ δὲ ἐν τοῖς παθητικοῖς, καὶ ὥφειλεν εἶναι

τύπτον· ὁ δὲ ἕτερος λέγει ὅτι πᾶν μέρος λόγου ἐπιδεχόμενον ἀριθμούς θέλει χαρακτηρίζεσθαι δι' ἐκείνου τοῦ στοιχείου ἐν τοῖς δυϊκοῖς, δι' οὗ καὶ τὸ πληθυντικὸν χαρακτηρίζεται, χωρὶς τῶν πρωτοτύπων ἀντωνυμιῶν, καὶ ὥφειλεν εἶναι τύπτυμον· τῶν οὖν δύο κανόνων μαχομένων, καὶ τοῦ μὲν ἐνὸς ἀπαιτοῦντος τὸ τ, τοῦ δὲ ἑτέρου τὸ μ, ἀπέλιπε τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν, καὶ λοιπὸν ἐξ ἀνάγκης δύο εὐρίσκονται, δεύτερόν τε καὶ τρίτον. Διατί τὰ δυϊκὰ ἐκ τῶν πληθυντικῶν [κανονίζεται] ὑστέρων ὄντων; ἐπειδὴ τὰ δυϊκὰ ὑστερογενῆ ἐγένοντο καὶ οὗτ' ἐν πάσαις διαλέκτοις εὐρίσκονται παρὰ γὰρ τοῖς Αἰολεῦσιν οὐχ εὐρίσκονται οὐδὲ ἡ κοινὴ διάλεκτος κέχρηται αὐτοῖς, καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ τῶν πληθυντικῶν κανονίζεται.

⁷ Διατί ὁμοφωνοῦσι τὰ δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα τῶν δυϊκῶν; ἐπειδὴ πεφύκασι πολλάκις τὰ δυϊκὰ ἀναδέχεσθαι ὁμοφωνίαν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ ὀνομάτων λέγομεν ὀρθῆς καὶ αἰτιατικῆς καὶ κλητικῆς, καὶ ἐπὶ τῶν μετοχῶν καὶ ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἄρθρων· καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις ὁμοφωνοῦσι τὰ δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα τῶν δυϊκῶν. καὶ διατί τὸ τρίτον τῶν δυϊκῶν οὐκ ἀπὸ τοῦ τρίτου τῶν πληθυντικῶν κανονίζεται, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἰδίου δευτέρου; ἐπειδὴ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν, οἷον τύπτουσιν, οὐκ ἔχει σύμφωνον τὸ ἀρμόζον τοῖς δυϊκοῖς, ἥγουν τὸ τ, καὶ διὰ τοῦτο οὐ κανονίζεται τὸ τρίτον τῶν δυϊκῶν ἐκ τοῦ τρίτου τῶν πληθυντικῶν. Καὶ διατί ὅτε ἔχει τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν τὸ τ, οὐ κανονίζεται ἐξ αὐτῶν τὸ τρίτον τῶν δυϊκῶν; ἵνα μὴ τὸ μὲν πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον εὐρεθῶσιν ἔχοντα τὸ θ, τὸ δὲ τρίτον τὸ τ, τοῦ κανόνος ἀπαιτοῦντος τὰ τρίτα τῶν δυϊκῶν διὰ τοῦ αὐτοῦ συμφώνου ἐκφέρεσθαι δι' οὗ καὶ τὸ δεύτερον. Διατί τὸ τρίτον πρόσωπον λέγομεν ἐν τοῖς δυϊκοῖς, ὁ γὰρ τρία ἀριθμὸς ἀρχὴ ἐστὶ πλήθους καὶ οὐκ ἔστιν ἴδιος δυϊκοῦ ἀριθμοῦ; εἰ καὶ τρία πρόσωπα λέγομεν ἐν τοῖς δυϊκοῖς, ἀλλ' οὖν ἕκαστον αὐτῶν δύο πρόσωπα σημαίνει, ἐπεὶ κατὰ λόγον ἡμῶν καὶ ἐν τοῖς ἐνικοῖς ἐν πρόσωπον ὥφειλεν εἶναι κυρίως, καὶ οὐ τρία· ἀλλ' εἰ καὶ τρία εἰσὶ κάκει πρόσωπα, ἀλλ' οὖν ἕκαστον ἐν πρόσωπον σημαίνει. Διατί τὸ φᾶσι μετοχὴ βαρύνεται, τὸ δὲ ῥῆμα φασὶν ὀξύνεται; ἡ μετοχὴ βαρύνεται, ἐπειδὴ πᾶσα δοτικὴ πληθυντικῶν εἰς ἰ λήγουσα δισύλλαβος ἀνεπέκτατος ἐπὶ μὲν τῶν ὀνομάτων ὀξύνεσθαι θέλει, οἷον βουσί, Τρωσί, πλὴν τοῦ πᾶσιν· ἐπὶ δὲ μετοχῆς βαρύνεσθαι θέλει, οἷον δοῦσι, βάσι, στᾶσιν· οὕτως οὖν καὶ τὸ φᾶσιν· τὸ δὲ ῥῆμα ὀξύνεσθαι θέλει, ἐπειδὴ ἐγκλιτικὸν ἐστὶ, τὰ δὲ ἐγκλιτικὰ καθ' ἑαυτὰ ὄντα ὀξύνονται, οἷον φασίν, εἰσίν. Πότε γίνεται τὸ ν ἐφελκυστικὸν τοῦ ι; ἡνίκα τοῦ ι προηγούμενόν ἐστὶ τὸ ς ἢ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ, δυνάμει μὲν ὡς φοίνιξιν, ἐνεργείᾳ δὲ ὡς πᾶσιν· ἐν γὰρ τῷ φοίνιξιν δυνάμει ἐστὶ τὸ ς, καὶ γὰρ τὸ ξ ἐκ τοῦ κ καὶ ς σύγκειται. Ποῖα εἰσὶ ῥήματα ἀρχόμενα ἀπὸ συμφώνου καὶ μὴ γινόμενα ἐν τῷ παρατατικῷ κατὰ προσθήκην τοῦ ε; πάντα τὰ ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενα ῥήματα κατὰ προσθήκην τοῦ ε αὐξάνουσιν ἐν τῷ παρατατικῷ χωρὶς τῶν Ἰωνικῶν, οἷον τύπτεσκεν ἀντὶ τοῦ ἔτυπτε, καὶ τῶν ποιητικῶν, οἷον „τύπτον ἐπιστροφάδην“ (χ 308; conf. κ 483; ω 184) ἀντὶ τοῦ ἔτυπτε· καὶ χωρὶς τῶν ἀπὸ προθέσεως ἀρχομένων, οἷον καταγράφω κατέγραφον, καὶ χωρὶς τοῦ δυσαρεστῶ καὶ δυσαπιστῶ, οἷον δυσηρέστουν καὶ δυσηπίστουν. καὶ διατί οἱ ποιηταὶ καὶ Ἰωνες οὐκ αὐξάνουσι τὴν ἄρχουσαν τοῦ παρατατικοῦ; ἐπειδὴ συναρχομένους ποιοῦσι τοὺς παρῳχημένους τοῖς ἰδίοις ἐνεστῶσιν, εἴτε ἀπὸ συμφώνου, εἴτε ἀπὸ φωνήεντος ἄρχεται ὁ ἐνεστῶς· οἷον „ἄγε δὴ ἡ μοῖρα βαρεῖ α .

⁸ “χωρὶς τοῦ εἵπεσκε· τοῦτο δὲ τῆς μετοχῆς τὴν ἄρχουσαν ἐφύλαξεν, οὐ μὴν τοῦ ἐνεστῶτος. Διατί λέγουσιν τινες τὸ ρ φωνῆέν τε καὶ σύμφωνον εἶναι; διὰ τὸ δασύνεσθαι αὐτὸ καὶ ψιλοῦσθαι, καὶ ὅτι τὰ εἰς α λήγοντα θηλυκὰ καθαρὸν ἔχοντα τὸ α ἢ μετὰ τοῦ ρ τηρεῖ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῆς γενικῆς· εἰ δὲ σύμφωνον ἔχουσι πρὸ τοῦ α, τρέπουσιν αὐτὸ εἰς η, οἷον δόξα δόξης, καὶ διὰ τοῦτο λέγομεν αὐτὸ μὴ εἶναι σύμφωνον ἀλλὰ φωνῆεν. καὶ πόθεν δῆλον ὅτι σύμφωνόν ἐστιν αὐτὸ καὶ οὐ φωνῆεν; ἐπειδὴ πᾶν φωνῆεν καθ' ἑαυτὸ φωνὴν ἀποτελεῖ· τὸ δὲ ρ οὐ δύναται

καθ' ἑαυτὸ φωνὴν ἀποτελεῖν, [ἐκ τούτου] δῆλον, ὅτι οὐκ ἐστὶ φωνήεν ἀλλὰ σύμφωνον. καὶ ἄλλως· ὅτι οὐδέποτε ἐν μιᾷ συλλαβῇ τρία εὐρίσκονται φωνήεντα· ἐὰν οὖν εἴπωμεν τὸ ρ φωνήεν εἶναι, εὐρεθήσεται ἐν τῷ ῥεῦμα ῥοῦς τρία φωνήεντα ἐν μιᾷ συλλαβῇ, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· οὐκ ἄρα τὸ ρ φωνήεν ἀλλὰ σύμφωνον. Διατί ἡνίκα ἐνεστῶς ἀπὸ τοῦ ρ ἄρχεται καὶ ἕτερον ρ προσλαμβάνει ὁ παρατατικός; ἵνα φυλάξῃ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐνεστῶτος· αἶι γὰρ τὰ πνεύματα τῆς ἀρχούσης τοῦ ἐνεστῶτος φυλάττεσθαι θέλουσι καὶ ἐν τοῖς παρωχημένοις, οἷον φιλῶ ἐφίλουν ἰδοῦ ἐφύλαξε τὸ δασυφ· ἐὰν (sic) οὖν δι' ἐνὸς ρ ὁ παρατατικός ἐγένετο, ἠναγκάζετο ψιλοῦσθαι τὸ ρ· [τὸ γὰρ ρ] μεταξὺ δύο φωνηέντων ἐν ἀπλῇ λέξει ψιλοῦσθαι θέλει, οἷον μέρος, χαίρω, φέρω· καὶ τούτου χάριν προσλαμβάνει ἕτερον ρ ὁ παρατατικός, ἵνα τὸ μὲν πρῶτον ψιλωθῇ, τὸ δεύτερον δὲ δασυνθῇ· κανὼν γὰρ ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι ἐὰν εὐρεθῶσι δύο ρρ, τὸ μὲν πρῶτον ψιλοῦται τὸ δὲ δεύτερον δασύνεται, οἷον πόρρω, ἄρρωστος, χωρὶς τῶν Αἰολικῶν· οἱ γὰρ Αἰολεῖς, ψιλωταὶ ὄντες, καὶ τὰ δύο ρρ ψιλοῦσιν, οἷον κέρρω, φθεῖρω, σπέρρω. Καὶ πῶς τὸ „ἔρεξε θεῶν αἰειγενετάων“ (B 400) δι' ἐνὸς ρ ἐκφέρεται; ποιητικῶς, πολλάκις γὰρ διὰ τὸ μέτρον δι' ἐνὸς ρ ἐκφέρουσι τοὺς παρωχημένους ἐπὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ρ ἀρχομένων ῥημάτων· καὶ διατί ἡνίκα εὐρεθῇ τὰ δύο ρρ τὸ μὲν πρῶτον ψιλοῦται, τὸ δὲ δεύτερον δασύνεται; ἐπειδὴ οὐδέποτε λέξις οὐδὲ συλλαβὴ εἰς δασὺ καταλήγει, ὅθεν [ἐν] τῷ Ἀτθίς καὶ Σαπφῷ καὶ Βάκχῳ τὰ πρῶτα διὰ ψιλῶν γράφομεν καὶ οὐ διὰ δασέων· καὶ διὰ τοῦτο οὐ δασύνεται τὸ πρῶτον ρ, ἵνα μὴ εὐρεθῇ συλλαβὴ εἰς δασὺ καταλήγουσα. Διατί τὸ η καὶ τὸ ω οὐ μεταβάλλονται ἐν τοῖς παρωχημένοις; ὥσπερ τὰ σώματα τὸ ἴδιον μέγεθος ἀπολαμβάνοντα ἀνεπαύξητα καθεστήκασιν, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ τέλεια μεγέθη τῶν μακρῶν οὐ δύναται τί ποτε πλέον μεγεθύνεσθαι. Καὶ πῶς τὸ α τὸ μακρὸν τρέπεται κατὰ τοὺς παρωχημένους; ἐπειδὴ τὸ α οὐκ ἔχει ἴδιον μέγεθος, ἐκτείνεσθαι μόνον ἀλλὰ καὶ τὸ συστέλλεσθαι. Ποῖα εἰσι ῥήματα μὴ τρέποντα τὸ α εἰς η ἐν τοῖς παρωχημένοις; τὰ Ἰωνικά καὶ τὰ ποιητικά καὶ τὰ ἀπὸ προθέσεως ἀρχόμενα, καὶ τὸ ἀηθέω ἀήθεον, καὶ τὸ ἀηδίζομαι ἀηδιζόμεν, ἵνα μὴ ἐπάλληλον γένηται τὸ η, καὶ τὸ αἴω αἴον (O 252) τὸ ἀκούω, καὶ τὸ ἄω ἄεν, τὸ πνέω, ἵνα μὴ συνεμπέσῃ τῷ ἦεν τὸ ὑπῆρχε.

- ⁹ Διατί τριῶν ὄντων τῶν διχρόνων α, ι, υ, τὸ μὲν α εἰς η τρέπεται τὸ δὲ ι καὶ υ οὐ τρέπεται; ἐπειδὴ τὸ α ἔσχεν ἀντίστοιχον τὸ η, καὶ τούτου χάριν ἐτράπη εἰς αὐτό, τὸ δὲ ι καὶ υ ἀντίστοιχον μὴ ἔχοντα οὐ τρέπονται. Τὰ ἀπὸ τοῦ ε ἀρχόμενα ῥήματα ἅπαντα τρέπουσι τὸ ε εἰς η ἐν τῷ παρατατικῷ, χωρὶς τῶν ἰδ', οἷον ἐθίζω εἰθίζον, ἐστιῶ εἰστίων, ἐρύω εἴρυον, ἐλκύω εἴλκυον, ἐρπύζω εἴρπυζον, ἐργάζομαι εἰργαζόμεν· τοῦτο δὲ διαφορεῖται καὶ διὰ τῆς εἰ διφθογγῆς καὶ διὰ τοῦ η· ἔω εἴων, ἔρω εἴρουν, ἔλκω εἴλκον, ἔρπω εἴρπον τὸ βαδίζω, ἔπω εἴπον, τὸ λέγω καὶ τὸ ἀκολουθῶ ἔλω εἴλον, τὸ φονεύω καὶ τὸ λαμβάνω, ἔθω εἴθον τὸ ἐξ ἔθους τι διαπράττομαι, ἔω εἴον τὸ ἐνδύομαι, ἔζω εἴζον τὸ καθεζομαι. Πόσα εἰσὶ ῥήματα μὴ τρέποντα τὴν οἰ δίφθογγον εἰς ω; ἔνδεκα· οἰοῦμαι οἰώθη (Λ 401) τὸ ἐμονώθη, οἰμῶ οἰμήσεν (ω 538) τὸ ὠρμησεν, οἰνῶ οἰνουν, οἰνίζω οἰνίζον (H 472), οἰστρῶ οἰστρουν, οἰωνίζομαι οἰωνιζόμεν, οἰωνοσκοπῶ οἰωνοσκόπουν, οἰωνοπολῶ οἰωνοπόλουν, οἰακίζω οἰακίζον, οἰακονομῶ οἰακονόμουν, οἰακοστροφῶ οἰακοστροφουν· τινὲς δὲ προστιθέασιν καὶ τὸ οἰδαίνω οἰδαινουν, οἰκουρῶ οἰκούρουν καὶ οἰμῶζω οἰμῶζον. καὶ διατί ταῦτα οὐ τρέπουσι τὸ οἰ εἰς ω; ἢ δι' ἰωνίαν ἢ δι' Ἰωνικὸν ἔθος· οἱ γὰρ Ἰῶνες πολλάκις συναρχομένους ποιοῦσι τοὺς παρωχημένους τοῖς ἰδίῳις ἐνεστῶσι. Διατί τῶν διφθογγῶν ἡ ου καὶ ἡ [ει] οὐ τρέπονται; ἐπειδὴ γνήσια μεγέθη ἔχουσι· τὸ γὰρ ε μεγεθυνόμενον διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ι μεγεθύνεται ἢ τρέπεται εἰς τὸ η· τὸ ο μεγεθυνόμενον διὰ τῆς προσθήκης τοῦ υ μεγεθύνεται ἢ τρέπεται εἰς ω· καὶ ὥς ἔχοντα γνήσια μεγέθη, διὰ τοῦτο οὐ τρέπονται. Καὶ διατί αἱ λοιπαὶ δίφθογγοι ἡ αι καὶ ἡ αυ τρέπονται; ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσι γνήσια μεγέθη· τὸ γὰρ ι καὶ υ δι' ὧν μεγεθύνονται οὐκ εἰσὶν αὐτῶν γνήσια ἀλλὰ τοῦ ε καὶ ο, καὶ τούτου χάριν τρέπονται. Καὶ πῶς ἡ ευ δίφθογγος μὴ ἔχουσα ἴδιον μέγεθος οὐ τρέπεται; ἐπειδὴ

χάριν εὐφωνίας ἐπεκράτησε [παρ'] ἡμῖν καὶ οὐκ ἐτράπη· παρὰ δὲ Ἀθηναίοις τρέπεται τὸ εἰς ἡ καὶ προσλαμβάνει καὶ τὸ υ, ἡνύχον γὰρ καὶ ἡνύφρανθην λέγουσι. Πόθεν τὸ ἀντιβολῶ; ἀπὸ τοῦ μολῶ τοῦ σημαίνοντος τὸ παραγίνομαι γίνεται ἀντιμολῶ καὶ κατὰ μετάθεσιν τοῦ μ εἰς β ἀντιβολῶ. Πῶς κιρνᾶται τὸ ε καὶ ο παρὰ τοῖς Δωριεῦσι καὶ τοῖς Ἰωσιν; εἰς τὴν ου δίφθογγον, οἷον ἐποίεον ἐποιοῦν. διατί τοῦ ἐποίεες τὰ δύο εε εἰς τὴν ει δίφθογγον κιρνῶνται καὶ οὐκ εἰς ἡ; ἐπειδὴ ἐπὶ τῶν παρῳχημένων (καὶ) τῶν ὀριστικῶν τὰ δευτέρα καὶ τρίτα πρόσωπα τῶν ἐνικῶν τὰ ἴσα φωνήεντα θέλουσιν ἔχειν κατὰ τὴν λήγουσαν τῷ ἰδίῳ πρώτῳ, ἥνικα ἰσοσυλλαβοῦσιν αὐτῷ, οἷον ἔτυπτον ἔτυπτες ἔτυπτεν, ἐβόων ἐβόας ἐβόα, ἐχρύσουν ἐχρύσους ἐχρύσου· τὸ δὲ ἐποιοῦν διὰ δύο φωνηέντων ἐκφέρεται κατὰ τὴν λήγουσαν καὶ τούτου χάριν τὰ δύο εε εἰς τὴν ει δίφθογγον κιρνᾶται καὶ οὐκ εἰς ἡ.

¹⁰ Διατί τὸ ἐβόων οὐκ ἔχει καὶ τὸ ι προσγεγραμμένον; ἐπειδὴ οὐδέποτε τὰ εἰς ν λήγοντα ῥήματα ἔχουσι πρὸ τοῦ ν τί ἀνεκφώνητον, οἷον ἐτύφθην, ἐδάρην, βοᾶν, γεννᾶν· καὶ τούτου χάριν οὐκ ἔχει τὸ ι. Διατί τὸ ἔτυπτεν τρίτον πρόσωπον τοῦ παρατατικοῦ, ἐφελκυστικὸν ὄν τοῦ ν, οὐ γίνεται καὶ ἐν τοῖς προστακτικοῖς ἐφελκυστικὸν τὸ ν; ἐπειδὴ τύπτε ἐν τοῖς προστακτικοῖς δευτερόν ἐστι πρόσωπον καὶ οὐ δύναται ἐφελκυστικὸν εἶναι τοῦν· τὰ γὰρ εἰς ε λήγοντα δευτέρα οὐ γίνονται ἐφελκυστικά τοῦ ν. Πόθεν τὸ μέμβλωκα; παρὰ τὸ μέλω μελήσω μεμέληκα, καὶ τροπῇ τοῦ ἡ εἰς ω καὶ ἀποβολῇ τοῦ ε μέμλωκα, καὶ πλεονασμῷ τοῦ β μέμβλωκα. Πόθεν τὸ πέπτωκα; παρὰ τὸ πετῶ πετήσω πεπέτηκα, κατὰ συγκοπὴν πέπτηκα, καὶ τροπῇ τοῦ ἡ εἰς ω πέπτωκα. Πόθεν τὸ βεβάασιν; ἀπὸ τοῦ βῶ βήσω βέβηκα, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν βεβήκασιν, καὶ τροπῇ τοῦ ἡ εἰς α καὶ ἀποβολῇ τοῦ κ βεβάασιν. Πόθεν τὸ λέλογχα; παρὰ τὸ λήχω τὸ κληρῶ, ὁ μέλλων λήξω, ὁ παρακείμενος λέλεχα, καὶ τροπῇ τοῦ ε εἰς ο λέλοχα. Διατί, ὥσπερ ἡ πρώτη συζυγία τῶν βαρυτόνων ἐκφέρεται διὰ δασέος τοῦ φ κατὰ τὸν παρακείμενον, καὶ ἡ δευτέρα διὰ τοῦ χ, μὴ καὶ ἡ τρίτη διὰ δασέος τοῦ θ ἐκφέρεται; ἐπειδὴ ὁ μέλλων ἐν τῇ πρώτῃ συζυγίᾳ διὰ διπλοῦ ἐκφέρεται τοῦ ψ, τούτου χάριν ὁ παρακείμενος διὰ δασέος τοῦ φ ἐκφέρεται· καὶ ἡ δευτέρα ὁμοίως ἔχουσα τὸ ξ, ἔχει τὸν παρακείμενον διὰ τοῦ χ· καὶ ἡ τρίτη μὴ ἔχουσα διπλοῦν ἐπὶ μέλλοντος τὸ ζ, διὰ τοῦτο οὐκ ἔχει παρακείμενον διὰ τοῦ ἰδίου δασέος τοῦ θ. Καὶ διατί ἡ τρίτη οὐκ ἔχει ἐπὶ τοῦ μέλλοντος τὸ ζ; ἐπειδὴ πᾶς μέλλων βαρύτονος πρὸ τοῦ ω θέλει ἔχειν τὸ ς ἢ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ, οἷον νοήσω, γράψω, λέξω· τὸ γὰρ ψ ἐκ τοῦ π καὶ ς, τὸ δὲ ξ ἐκ τοῦ κ καὶ ς· τὸ δὲ ζ ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ δ καὶ ς, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ς καὶ δ, διὰ τοῦτο οὐκ ἐδύνατο ὁ μέλλων ἔχειν τὸ ζ, ἵνα μὴ εὐρεθῇ πρὸ τοῦ ω δυνάμει τὸ δ. καὶ ἄλλως ἐπειδὴ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ βαρυτόνου ἐνεστώτος οὐ δύναται εἶναι χαρακτηριστικὰ βαρυτόνου μέλλοντος. Πόσοι ἡμαρτημένοι παρακείμενοι; τέσσαρες· νέμω νεμῶ νενέμηκα, τέμω τεμῶ τετέμηκα, δέμω δεμῶ δεδέμηκα ὃ σημαίνει τὸ οἰκοδομῶ, βρέμω βρεμῶ βεβρέμηκα ὃ σημαίνει τὸ κτυπῶ· ἐξηκολούθησε δὲ αὐτοῖς καὶ τὸ μένω μενῶ μεμένηκα διὰ τὴν καλλιφωνίαν. Καὶ διατί τοῦ τέμω, νέμω, δέμω, βρέμω οὐ γίνονται οἱ παρακείμενοι δι' ἀμεταβόλου καὶ τοῦ κ; διὰ τὸ μηδέποτε εὐρίσκεσθαι τὸ μ πρὸ τοῦ κ μήτε κατὰ σύλληψιν μήτε κατὰ διάστασιν· (καὶ) κατὰ σύλληψιν μὲν, ἐπειδὴ τὰ ὑποτεταγμένα τινί, ἐν συλλήψει ἐὰν ἀντιπροηγῶνται, ἐν διαστάσει ἀντιπροηγούμενα, οἷον τὸ ρ ὑποτέτακται τῷ π ἐν τῷ πρώτῳ ἀντιπροηγούμενου δὲ αὐτοῦ ἐν τῷ ἔρπῳ κατὰ διάστασιν προηγεῖται· τὸ δὲ μ τῷ κ ὑποταττόμενον κατὰ σύλληψιν ἐν τῷ ἀκμῇ· καὶ ἐὰν ἀντιπροηγήσῃται, οὐ δύναται ἐν διαστάσει ἀντιπροηγῆσθαι, ἐπειδὴ πᾶσα συλλαβὴ καταλήγουσα εἰς μ θέλει ἔχειν τὴν ἐξῆς ἀρχομένην ἢ ἀπὸ τοῦ β ἢ ἀπὸ τοῦ φ ἢ ἀπὸ τοῦ π ἢ ἀπὸ τοῦ μ· καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναται οἱ παρακείμενοι τοῦ νέμω, τέμω, δέμω, βρέμω δι' ἀμεταβόλου καὶ τοῦ κ εἶναι.

¹¹ Πόσα εἰσὶ ῥήματα ἐπὶ τῆς πέμπτῃ συζυγίᾳ τῶν βαρυτόνων σεσημειωμένα, τὰ μεταβάλλοντα τὸ ἀμετάβολον ν ἐπὶ τοῦ παρακειμένου; πέντε· τὸ κρίνω κρινῶ κέκρικα, κλίνω κλινῶ κέκλικα,

πλύνω πλυνῶ πέπλυκα, τείνω τενῶ τέτακα· [καί] τὸ κερδαίνω εὐρίσκεται χωρὶς τοῦ ἀμεταβόλου, οἷον κεκέρδακα. (καὶ διατί μεταβάλλουσι τὸ ἀμετάβολον κατὰ τὸν παρωχημένον χωρὶς τοῦ τίνω). Διατί ἡνίκα ὁ μέλλων δι' ἀμεταβόλου ἐκφέρεται, ὁ παρακείμενος δι' αὐτοῦ καὶ τοῦ κ καὶ οὐ δι' ἀμεταβόλου μόνου ἢ τοῦ κ ἐκφέρεται; δι' ἀμεταβόλου μόνου οὐκ ἐδύνατο ἐξενεχθῆναι, ἐπειδὴ ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος οὐδέποτε διὰ ἡμιφώνου ἐκφέρεται· ἀλλ' οὔτε τὸ ἀμετάβολον ἄλλιν μεταβάλλειν ἡδύνατο, ἐπειδὴ τὰ ἀμετάβολα οὔτε ἐν ταῖς τῶν ὀνομάτων κλίσεσιν οὔτε ἐν τοῖς ῥήμασι θέλουσι μεταβάλλεσθαι, ὅθεν καὶ ἀμετάβολα λέγονται· καὶ διὰ τοῦτο ἡνίκα ὁ μέλλων δι' ἀμεταβόλου ἐκφέρεται, ὁ παρακείμενος δι' αὐτοῦ καὶ τοῦ κ, καὶ οὐ δι' ἀμεταβόλου μόνου ἢ τοῦ κ μόνου. Διατί ἐπὶ τοῦ κλαίω κλαύσω καὶ καίω καύσω ἐπλεόνασε τὸ υ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος, ἐπὶ δὲ τοῦ παλαίω παλαίσω καὶ πταίω πταίσω οὐκ ἐπλεόνασε τὸ υ ; ἐπειδὴ ἐφ' ὧν οἱ Ἀθηναῖοι τὸ ι ἀποβάλλουσι κατὰ τὸν ἐνεστώτα, ἐπὶ τούτων ὁ μέλλων πλεονάζει τῷ υ · καὶ ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ κλαίω καὶ τοῦ καίω ἀποβάλλουσι τὸ ι καὶ λέγουσι κλάω καὶ κάω, τούτου χάριν πλεονάζει τὸ υ κατὰ τὸν μέλλοντα. Διατί τὸ πνίγω πνίξω, ἐρύκω ἐρύξω καὶ ψύχω ψύξω ἐπὶ μὲν τοῦ ἐνεστώτος φύσει μακρὸν ἔχουσι τὸ δίχρονον, ἐπὶ δὲ τοῦ μέλλοντος θέσει; ἐπειδὴ κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων ὅτι τὸ ι καὶ τὸ υ οὐκ εἰσὶ φύσει μακρὰ ἀλλὰ θέσει, εἰ μὴ λόγῳ ἀρχούσης παρωχημένων, ὡς ἐπὶ τοῦ ἱξεύω ἱξευον· τὸ μὲν ἱξεύω θέσει μακρὸν τὸ δὲ ἱξευον φύσει· οἱ γὰρ παρωχημένοι ἀπὸ φωνήεντος χρονικῶς αὔξουσι, καὶ τούτου χάριν τὸ ψύξω, ἐρύξω, πνίξω θέσει μακρὸν ἔχουσι τὸ δίχρονον. Πότε ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ ἐπὶ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας συζυγίας τῶν βαρυτόνων ἰδίους παρακειμένους; ἡνίκα τὸ ῥῆμα δισυλλαβῆ, καὶ παραλήγεται ὁ κοινὸς παρακείμενος τῷ ε, τότε τρέπουσι τὸ ε εἰς ο καὶ ποιοῦσιν ἴδιον παρακείμενον, οἷον κλέπτω κλέψω κέκλεφα ὁ κοινός, καὶ ὁ Ἀττικὸς κέκλοφα, λέγω λέξω λέλεχα ὁ κοινός, καὶ ὁ Ἀττικὸς λέλοχα· πέπλοκα καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων ὡσαύτως.

- ¹² Διατί τοῦ γράφω ὁ παρακείμενος ἀναδιπλασιάζεται; ἐπειδὴ κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων ὅτι τὰ ἔχοντα ἐν τῷ παρατατικῷ ἄφωνον πρὸ (τοῦ) ἀμεταβόλου, τῷ λόγῳ τῆς κοινῆς ἀναδιπλασιάζεται ὁ παρακείμενος χωρὶς τῶν ἐχόντων τὸ γν· ταῦτα γὰρ οὐκ ἀναδιπλασιάζεται κατὰ τὸν παρακείμενον, οἷον ἔγνω ἔγνωκα καὶ οὐ γέγνωκα, ἐγνωσιμάχουν ἐγνωσιμάχηκα καὶ οὐ γεγνωσιμάχηκα. Διατί ἐπὶ τῶν εἰς ω ἢ ἄρχουσα τοῦ παρακειμένου ἐκ τοῦ παρατατικοῦ κανονίζεται, ἐπὶ δὲ τῶν εἰς μι οὐ κανονίζεται ἐξ αὐτοῦ; ἐπειδὴ ἐὰν ἀπὸ τοῦ ἐτίθην καὶ ἐδίδων θελήσωμεν κανονίσει τὴν ἄρχουσαν τοῦ παρακειμένου, εὐρεθήσεται ἐτίθηκα καὶ ἐδίδωκα, ὅπερ οὐκ ἔστι· τέθεικα γὰρ καὶ δέδωκα ἐστὶν ὁ παρακείμενος, ἐκ τοῦ θήσω καὶ δώσω μέλλοντος, τοῦ η Βοιωτικῶς τραπέντος εἰς τὴν εἰ δίφθογγον. Διατί τὸ μέμνηκα καὶ πέπτωκα καὶ κέκτηκα μὴ ἔχοντα ἄφωνον πρὸ τοῦ ἀμεταβόλου ἀνεδιπλασιάσθησαν; πολλάκις γὰρ καὶ ἐν τῷ μέτρῳ εὐρίσκομεν τὸ μν ἀποτελοῦντα κοινήν συλλαβήν, ὡς παρὰ Καλλιμάχῳ „πῶς μὲν ὁ Μνησάρχιος σφάξῃ· “ ὁμοίως καὶ τὸ πτ ὡς παρὰ τῷ Ὀμήρῳ (δ 127 cf. ι 382) „Αἰγυπτί η, τῇ πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται “, ἢ καὶ τὸ κτ ὡς παρὰ τῷ Ῥίνθωνι „Ἰππώνακτος τὸ μέτρον οὐδέν μοι μέλει· “ καὶ τούτου χάριν ἀνεδιπλασιάσθησαν. Πόθεν τὸ πέπτωκα; ἀπὸ τοῦ πετῶ πετήσω πεπέτηκα, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ε γίνεται πέπτηκα, καὶ τροπῇ τοῦ η εἰς ω πέπτωκα. Διατί τὸ ῥερυπωμένα παρὰ τῷ ποιητῇ (ζ 59), καὶ τὸ „ῥερίφθαι ἔπος “ παρὰ Πινδάρῳ (fragm. 281 ap. Boeckh.) καὶ τὸ „ῥεραπισμένῳ νώτῳ “ παρὰ Ἀνακρέοντι ἀπὸ τοῦ ρ ἀρχόμενα ἀνεδιπλασιάσθησαν; κατὰ ποιητικὴν ἐξουσίαν· εἰ γὰρ ἐγένετο παρὰ τῷ ποιητῇ „τά μοι ἐρρυπωμένα κεῖται“, χωλὸς ἠυρίσκετο ὁ στίχος· ἔμελλε γὰρ εἶναι παλιμβάκχειος ἀκάθαρτος, ἢ γὰρ δευτέρα μακρὰ οὔτε εἰς μέρος λόγου ἀπαρτίζει, οὔτε τὴν ἐξῆς ἔχει ἀπὸ φωνήεντος, ὡς τὸ „πλάγχθη ἐπεὶ Τροίησ“ (α 2). Πόθεν ἤδη ἐγὼ καὶ ἤδη ἐκεῖνος; ἀπὸ τοῦ εἶδω, (καὶ) ὁ παρακείμενος εἶδηκα, καὶ ἐκβολῇ τοῦ η καὶ κ εἶδα, ὁ ὑπερσυντέλικος εἶδεν εἶδεις εἶδει, καὶ ἐν διαλύσει τῆς προτέρας διφθόγγου [εἶδει] καὶ ἐκτάσει τοῦ ε εἰς η ἐγένετο ἦδει· ταῦτα δὲ Ἰωνικῶς

διαλύονται (sc. ἥδε cf. B 409) καὶ Ἀττικῶς κινρῶνται, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὸ ἥδη ἐγὼ καὶ ἥδη ἐκεῖνος. Διατί τοῦ τέτυφα παρακειμένου τὸ τρίτον τῶν ἐνικῶν οὐκ ἐγένετο διὰ τοῦ η ἀλλὰ διὰ τοῦ ε ; ἐπειδὴ πᾶν τρίτον πρόσωπον εἰς η καταλήγον προσθέσει τοῦ ς ποιεῖ τὸ δεύτερον, καὶ τροπῇ τοῦ ς εἰς ν ποιεῖ τὸ πρῶτον, οἷον ἐτύφθη ἐτύφθης ἐτύφθην, καὶ τούτου χάριν οὐκ ἐγένετο τὸ τρίτον διὰ τοῦ η .

¹³ Διατί τὸ τετύφασι μακρὸν ἔχει τὸ α ; ἐπειδὴ καθόλου τὰ εἰς ι λήγοντα ῥήματα μακρᾷ θέλουσι παραλήγεσθαι, οἷον γράφουσι, λέγουσι, κίχρασι, ζεύγνυσι· οὕτως οὖν καὶ τὸ τετύφασι. Καὶ πῶς παρὰ τῷ ποιητῇ εὐρίσκονται τὰ εἰς ι συνεσταλμένον ἔχοντα τὸ α , οἷον „τιμὴν δὲ λελόγχῃσιν “ (Λ 304); ἐπὶ τούτῳ γὰρ πολλάκις οἱ ποιηταὶ διὰ τὸ μέτρον συστέλλουσι, καὶ οὐ δεῖ τὰ κατ' ἀνάγκην συστελλόμενα ἐξετάζειν. Πόθεν τὸ ὑφηφᾶσθα ι ; παρὰ τὸ ὑφάζω ὑφάσω ὕφακα ὕφασμαι ὕφασται, καὶ τὸ ἀπαρέμφατον ὑφᾶσθαι, καὶ τὸ Ἀττικὸν ὕφυφᾶσθαι, καὶ τροπῇ τοῦ υ ψιλοῦ εἰς η καὶ ἀναβιβασμῷ τοῦ τόνου ὑφήφασμαι. Καὶ διατί τὸ υ μὴ ἔχων ἀντίστοιχον ἐτράπη εἰς η ; ἐπειδὴ καὶ τὸ η εἰς υ τρέπεται ὡς ἐν τῷ ἄλμη ἀλμηρός ἀλμυρός. Πόθεν τὸ ἀγήοχ α ; ἀπὸ τοῦ ἄγω ἄξω ἦχα, καὶ Ἀττικῶς ἄγηχα, καὶ ἐπειδὴ οἱ Ἀττικοὶ παρακείμενοι ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ συλλαβῇ τὸ αὐτὸ φυλάττουσι σύμφωνον, ἐπλεόνασεν ἡ γο συλλαβὴ καὶ γέγονεν ἀγήγοχα καὶ ἀγήοχα. Πόθεν τὸ ἐνήνοχ α ; ἀπὸ τοῦ ἐνέγκω ἐνέγξω ἥνεγχα, καὶ Ἀττικῶς ἐνήνεγχα, καὶ τροπῇ τοῦ ε εἰς ο καὶ ἀποβολῇ τοῦ γ ἐνήνοχα. Πόθεν τὸ ἐδήδοκ α ; παρὰ τὸ ἔδω τὸ ἐσθίω, ὁ μέσος παρακείμενος ἦδα, καὶ Ἀττικῶς ἔδηδα, ἐξ οὗ καὶ τὸ „λέων κατὰ ταῦρον ἐδήδω “ (P 542), οὗ ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος ἦκα καὶ ἔδηκα· καὶ ἐπειδὴ οὐκ ἔχει ἐν τῇ δευτέρᾳ συλλαβῇ τὸ αὐτὸ σύμφωνον, ἐπλεόνασεν ἡ δο συλλαβὴ καὶ γέγονεν ἐδήδοκα. Πόθεν τὸ ἐρήρικα διὰ τοῦ ι ; ἀπὸ τοῦ ἐρίζω τοῦ φιλονεικῶ, ὁ μέλλων ἐρίσω, ὁ παρακείμενος ἦρικα, καὶ Ἀττικῶς ἐρήρικα. Πόθεν τὸ ἐρήρικα διὰ διφθόγγου; ἀπὸ τοῦ ἐρείδω τὸ ἐπιστηρίζω, ὁ μέλλων ἐρείσω, ὁ παρακείμενος ἦρικα, καὶ Ἀττικῶς ἐρήρικα. καὶ διατί ὁ παρακείμενος τὴν τρίτην συλλαβὴν ἔχει φύσει μακράν; πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἐρήρικα τοῦ σημαίνοντος τὸ φιλονεικῶ, ἐπειδὴ ἐκεῖνο διὰ τοῦ ι γράφεται καὶ ἵνα μὴ συνεμπέση αὐτῷ. Διατί ἐπὶ τοῦ ἀριστεύω ἡρίστευκα οὐ ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ ἴδιον παρακείμενον; ἐπειδὴ κατὰ τύχην ἐπιλέλοιπε τοῦτο τὸ ῥῆμα τοῦ μὴ ἔχειν Ἀττικὸν παρακείμενον.

¹⁴ Πῶς συστέλλεται ἡ τρίτη συλλαβὴ τοῦ Ἀττικοῦ παρακειμένου; ἰστέον ὅτι τὸ μὲν η εἰς ε συστέλλεται, οἷον ἀλήθω ἀλήσω ἤληκα ὁ κοινός, καὶ ἀλήλεκα ὁ Ἀττικός· τὸ δὲ ω εἰς ο , οἷον ἐρωτῶ ἐρωτήσω ἠρώτηκα, καὶ ἐρηρότηκα ὁ Ἀττικός. ἡ δὲ εἰ δίφθογγος καὶ ἡ εὐ ἀποβάλλουσι τὸ προτακτικὸν αὐτῶν φωνῆεν, τουτέστι τὸ ε , καὶ φυλάττουσι τὸ υ καὶ τὸ ι , ἀλείφω ἤλειφα ἀλήλιφα α , ἐλεύθω ἤλευθα καὶ ἐλήλυθα . ἡ δὲ ου δίφθογγος τὸ υ ἀποβάλλει καὶ φυλάττει τὸ ο , οἷον ἀκούω ἤκουκα (καὶ ἀκήκοα) καὶ ὁ μέσος ἤκουα καὶ ἀκήκοα . ἡ δὲ οἱ δίφθογγος ἀποβάλλει τὸ ι καὶ φυλάττει τὸ ο , οἷον ἐτοιμάζω ἡτοίμακα ἐτητόμακα α . Ποσοσύλλαβος θέλει εἶναι ὁ (μέσος) Ἀττικὸς παρακείμενος; τὸ ἐλάχιστον τετρασυλλαβεῖν θέλει, οἷον ὁμώμοκα, ἀγήγοχα, ἀλήλιφα, ἐδήδοκα, ἐγήγεμαι, ἀλήλιμμαι, ἐρήρισται. θέλει γὰρ ἔχειν τὴν ἄρχουσαν τοῦ ἐνεστῶτος, καὶ τὴν δευτέραν καὶ τρίτην συλλαβὴν διὰ τοῦ αὐτοῦ συμφώνου, καὶ τὴν τετάρτην χαρακτηριστικὴν τοῦ παρακειμένου. Καὶ ποσοσύλλαβος θέλει εἶναι ὁ μέσος Ἀττικὸς παρακείμενος; τὸ ἐλάχιστον τρισυλλαβεῖν θέλει, οἷον ὅπωπα, ὅδωδα, ὅλωλα. θέλει γὰρ ἔχειν τὴν ἄρχουσαν τοῦ ἐνεστῶτος, καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ συλλαβῇ τὸ αὐτὸ σύμφωνον, φυλάσσει δὲ καὶ ἐν τῇ τρίτῃ συλλαβῇ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ μέσου παρακειμένου. Πότε ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοί, ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένου τοῦ ἐνεστῶτος, ἴδιον παρακείμενον; ἡνίκα ἀπὸ ἀμεταβόλου ἀρχεται ὁ ἐνεστῶς, πολλάκις ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ ἴδιον παρακείμενον, ἀφαιρούμενοι τὸ ἀμετάβολον ἐκ τοῦ κοινοῦ παρακειμένου καὶ προστιθέντες τὸ ι , οἷον λήβω λέληφα καὶ εἴληφα ὁ Ἀττικός, λήχω λέληχα καὶ εἴληχα τὸ ἐκκληρωσάμην. Διατί ἐπενόησαν οἱ

Ἀθηναῖοι τὸν Ἀττικὸν παρακείμενον; ἐπειδὴ ὁ παρακείμενος πέφυκε διὰ συμφώνου ἀναδιπλασιάζεσθαι, οἷον τέτυφα, πεποίηκα· τούτου χάριν ἐπενόησαν οἱ Ἀττικοὶ ἴδιον παρακείμενον, ἵνα εὐρεθῇ καὶ διὰ φωνήεντος ἀναδιπλασιαζόμενος ὁ παρακείμενος, οἷον ἀλήλιφα, ἐλήλυθα. Πόθεν τὸ ἐμήμυκ α ; παρὰ τὸ ἡμύω τὸ ἐπικλίνω καὶ καταπίπτω, ὁ παρακείμενος ἤμυκα, ὁ Ἀττικὸς ὤφειλεν εἶναι ἡμήμυκα. ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Ἀττικὸς παρακείμενος ἀεὶ ἀπὸ βραχείας ἄρχεται, συνεστάλη τὸ η εἰς ε καὶ ἐγένετο ἐμήμυκα. Πόθεν τὸ δέδοικ α ; παρὰ τὸ δεῖδω τὸ φοβοῦμαι, ὁ μέλλων δεῖσω, ὁ παρακείμενος δέδεικα, ὁ μέσος δέδοικα, καὶ πλεονασμῷ τοῦ κ δέδοικα. Πόθεν τὸ εἴωθ α ; παρὰ τὸ ἔθω τὸ ἐξ ἔθους τι διαπράττομαι, ὁ παρακείμενος εἴκα, ὁ μέσος εἴθα, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ω εἴωθα. Πόθεν τὸ ἔμμορ ε ; παρὰ τὸ μείρω τὸ μερίζω, ὁ μέλλων μερῶ, ὁ παρακείμενος μέμορκα, ὁ μέσος μέμορα, καὶ καθ' ὑπερβιβασμὸν τῶν στοιχείων ἔμμορε. Πόθεν τὸ οἶσθ α ; παρὰ τὸ οἶδα οἶδημι, τὸ δεύτερον οἶδης, καὶ ἐπεκτάσει τῆς θα συλλαβῆς οἶδησθα, καὶ κατὰ συγκοπὴν οἶσθα. Πόθεν τὸ ὑφήφαστα ι ; παρὰ τὸ ὑφάζω ὑφάσω ὑφακα ὑφασμαι ὑφασται, καὶ Ἀττικῶς ὑφύφασται, καὶ τροπῇ τοῦ υ εἰς η ὑφήφασται.

- 15 ἢ ἀπὸ τοῦ ὑφαίνω ὑφανῶ ὑφαγκα ὑφαγμαί. ἔθος δὲ ἔχουσιν οἱ Ἀττικοὶ πολλάκις ἐν τοῖς τοιούτοις τρέπειν τὸ πρὸ τοῦ μ σύμφωνον εἰς ς , καὶ γίνεται ὑφασμαι ὡς λελάμπρυσμαι, καὶ Ἀττικῶς ὑφύφασμαι ὑφύφασται. ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Ἀττικὸς παρακείμενος [οὐκ] ἔχει τὰ αὐτὰ φωνήεντα ἐν τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ συλλαβῇ, ἐτράπη τὸ υ εἰς η , καὶ γέγονεν ὑφήφασμαι. διατί μὴ ἔχον ἀντίστοιχον ἐτράπη εἰς η ; ἐπειδὴ καὶ τὸ η εἰς υ τρέπεται, ὡς ἐν τῷ ἀλμυρὸς ἀλμυρός, καὶ τηρὸς τυρός. Πόθεν τὸ ἔοικ α ; παρὰ τὸ εἶδω τὸ ὁμοῖω, ὁ μέλλων εἶσω, ὁ παρακείμενος εἴκα καὶ ἐν διαλύσει εἴκα, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ο ἔοικα· ἢ παρὰ τὸ εἴκω εἴκα, καὶ λόγῳ παραληγουσῆς οἴκα, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ε ἔοικα. Πόθεν τὸ πέπονθ α ; παρὰ τὸ πονῶ πονήσω πεπόνηκα, καὶ ὁ μέσος πέπονα, καὶ πλεονασμῷ τοῦ θ πέπονθα. Τί ἐστι μέση διάθεσις; ἡ ἐκατέρων μετέχουσα, ὥσπερ τὸ φαιόν, ὃν μέσον λευκοῦ καὶ μέλανος, ἐκατέρων μετέχει. οὕτω καὶ ἡ μέση διάθεσις, μέση οὔσα τῆς ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς, ἀμφοτέρων μετέχει. Πόσα οὐδέτερα ῥήματα; τρία· ζῶ, πλουτῶ, ὑπάρχω. Πόθεν τὸ ἦιεν ν , οἷον „ὁ δ' ἦιεν νυκτὶ ἐοικῶς “ (Α 47); παρὰ τὸ εἴω, τὸ σημαῖνον τὸ πορεύομαι, ὁ μέλλων εἶσω, ὁ παρακείμενος εἴα, καὶ ἐν διαλύσει εἴα, καὶ ἐκτάσει τοῦ ε εἰς η ἦια, τὸ τρίτον ἦιεν. Πότε ἐπιλιμπάνουσιν οἱ μέσοι παρακείμενοι; ἡνίκα ἀπὸ περισπωμένων ῥημάτων εὐρεθῇ ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος τρισύλλαβος ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενος ἢ ἀπὸ μόνου τοῦ ε , οἷον θλῶ θλάσω τέθλακ α , κλῶ κλάσω κέκλακ α , σμῶ σμήσω ἔσμηκ α , δρῶ δράσω ἔδρακ α , ζῶ ζήσω ἔζηκ α . Διατί οὐκ ἐγένοντο ἐπὶ τούτων μέσοι παρακείμενοι; ἐπειδὴ εἰ ἐγένοντο ἐπὶ τούτων μέσοι παρακείμενοι, ἔμελλον οἱ μέσοι μιᾷ συλλαβῇ ἐνδεῖν τῶν ἐνεργητικῶν παρακειμένων, καὶ εἶχον εἰς δισυλλαβίαν περιπεσεῖν, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. σπανίως γὰρ εὐρίσκεται δισύλλαβος μέσος παρακείμενος. Ἐπὶ ποίας συζυγίας εὐρίσκονται μέσοι παρακείμενοι; ἐπὶ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων εὐρίσκονται μέσοι παρακείμενοι καὶ δεύτεροι ἀόριστοι, οἷον κτυπῶ κτυπεῖς ἔκτυπ α , δουπῶ δουπεῖς ἔδουπ α , μυκῶ μυκᾷς ἔμυκ α . ἐπὶ δὲ τῆς τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων οὔτε μέσοι παρακείμενοι εὐρίσκονται οὔτε δεύτεροι ἀόριστοι. Καὶ πότε ἰσοσυλλαβεῖ ὁ μέσος παρακείμενος τῷ ἐνεργητικῷ παρακειμένῳ, καὶ πότε ἐνδεῖ; ἡνίκα ὁ ἐνεστὼς καὶ ὁ μέλλων ἰσοσυλλαβοῦσιν, ὡς ἐπὶ τῶν βαρυτόνων, οἷον λείβω λείψω λέλειφα λέλοιβ α . ἐὰν δὲ περιττοσυλλαβήσῃ ὁ μέλλων τοῦ ἐνεστῶτος, τότε καὶ ὁ μέσος παρακείμενος ἐνδεῖ τοῦ ἐνεργητικοῦ οἷον κτυπῶ κτυπήσω ἐκτύπηκα ἔκτυπ α , δουπῶ δουπήσω δεδούπηκα δέδουπ α , ὀφελῶ ὀφελήσω ὠφέληκα ὠφελ α . Πόθεν τὸ πέφρικ α ; παρὰ τὸ φρίσσω φρίξω πέφρικα, ὁ μέσος πέφρικα.

Πόθεν λέγει ὁ Ἀπολλώνιος τὸ δέδοικ α ; ἀπὸ τοῦ δεῖδω ἐνεστώτος καὶ διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τῶν δύο δδ ἐτράπη τὸ τελευταῖον δ εἰς κ , καὶ ἐγένετο δέδοικα. Πόθεν τὸ ἔοργ α ; ἀπὸ τοῦ ῥέζω ῥέξω, ὁ μέσος παρακείμενος ἔρρογα, καὶ καθ' ὑπερβιβασμὸν τῶν στοιχείων ἔοργα, τοῦ ἐνὸς ρ ἀποβληθέντος. Πόθεν τὸ ἔολπ α ; παρὰ τὸ ἔλπω, ὁ μέλλων ἔλψω, ὁ παρακείμενος ἦλπα, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ο ἦολπα ἢ ἀπὸ τοῦ ἔλπω λόγῳ παραληγούσης γέγονεν ὁ μέσος παρακείμενος ὄλπα, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ε ἔολπα. Πόθεν τὸ ἔμμορ ε ; ἀπὸ τοῦ μορῶ μορήσω, ὁ σημαίνει τὸ τυγχάνω, ὁ μέσος παρακείμενος μέμορκα, ὁ δεύτερος ἀόριστος ἔμορον, τὸ τρίτον ἔμμορε κατὰ πλεονασμὸν τοῦ μ . Πόθεν τὸ πέποσθ ε , οἶον „κακὰ πολλὰ πέποσθε “ (Γ 99); ἀπὸ τοῦ πείθω τὸ πάσχω, ὁ μέλλων πείσω, ὁ παρακείμενος πέπεικα, πέπεισμαι, τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν πεπίσμεθα, τὸ δεύτερον πέπεισθε, καὶ τροπῇ τοῦ ε εἰς ο καὶ ἀποβολῇ τοῦ ι πέποσθε. ἢ ἀπὸ τοῦ πονῶ πονήσω πεπόνηκα πεπόνημαι πεπονήμεθα πεπόνησθε, καὶ ἐν συγκοπῇ καὶ ὑπερβιβασμῷ τοῦ τόνου πέποσθε. Πόθεν τὸ ἐγρήγορθ α ; ἀπὸ τοῦ ἐγείρω ἐγερῶ, ὁ παρακείμενος ἦγερκα, ὁ μέσος ἦγερα καὶ Ἀττικῶς ἐγήγερα, καὶ τροπῇ τοῦ ε εἰς ο ἐγήγορα, καὶ πλεονασμῷ τοῦ θ καὶ ρ γίνεται ἐγρήγορθα. Πόθεν τὸ εἰστήκει ν ; παρὰ τὸ ἐστήκω ἐστήξω, ἐξ οὗ τὸ „ἐστήξιν [δ ἐ] τὸ τεῖχος ἐ π ’ ἀρχαίοισι θεμέθλοισ “ παρὰ Καλλιμάχῳ (Hymn. in Apoll. 15). τοῦ δὲ ἐστήκω ὁ μέσος παρακείμενος ἔστηκα, ὁ ὑπερσυντέλικος ἐστήκειν, καὶ διὰ τὸ μὴ συνεμπίπτειν κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον τῷ ἐνεστώτι προσέλαβε τὸ ι , καὶ ἐγένετο εἰστήκειν. Καὶ διατὶ μὴ μόνον κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον προσέλαβε τὸ ι , ἀλλὰ καὶ κατὰ πρῶτον; ἐπειδὴ οὐκ ἐδύνατο κατὰ μόνον τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον προσλαμβάνειν τὸ ι καὶ μὴ κατὰ τὸ πρῶτον· τὰ γὰρ τρία πρόσωπα συνάρχεσθαι θέλουσιν ἀλλήλοις, οἶον τύπτω τύπτεις τύπτει, ἔτυπτον ἔτυπτες ἔτυπτε, καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων. τούτου χάριν προσέλαβε τὸ ι κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον, καὶ ἐγένετο εἰστήκειν. Διατὶ, ὅτε ἀπὸ φωνήεντος ἀρχεται ὁ ἐνεστώς, οὐκ αὐξάνει ὁ παρακείμενος τὴν ἀρχουσαν τοῦ ὑπερσυντελικού, ὥσπερ ὁ ἐνεστώς τοῦ παρατατικού, καὶ ὁ μέλλων τοῦ ἀορίστου; ἐπειδὴ κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι καθόλου εἰ ὁ παρατατικὸς ἀπὸ μακρᾶς ἀρχεται φύσει ἢ θέσει, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀρχονται καὶ οἱ λοιποὶ παρωχημένοι, οἶον ἔστελλον ἔσταλκα ἔστειλα, ἔφθειρον ἔφθαρκα ἔφθειρα, ἔρραπτον ἔρραφα ἔρραφα, ἠλέουν ἠλέηκα ἠλέησα, καὶ διὰ τοῦτο ὅτε ἀπὸ φωνήεντος ἀρχεται ὁ παρακείμενος, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀρχεται ὁ ὑπερσυντέλικος.

- ¹⁷ Καὶ πῶς ὅτε ὁ Ἀττικὸς παρακείμενος ἀρχεται ἀπὸ φωνήεντος, αὐξάνει τὴν ἀρχουσαν ὁ ὑπερσυντέλικος, οἶον ἀλήλιφα ἠληλίφειν, ἀγήγοχα ἠγηγόχιν; ἰστέον ὅτι ταῦτα διαλεκτικά εἰσιν ἰδιώματα καὶ οὐκ ἀναγκαῖα εἰς ἀνατροπὴν τῶν κοινῶν. σεσημείωται δὲ ἐν τοῖς ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένοις Ἀττικοῖς παρακειμένοις ὁ ἐληλύθειν ὑπερσυντέλικος, οὐκ αὐξάνει γὰρ τὴν ἀρχουσαν, καὶ ὁ ἐώλπειν καὶ ὁ ἐώργειν καὶ ὁ ἐώκει ν , ὑπερσυντέλικοι ὄντες, οὐ μεγεθύνουσι τὴν ἀρχουσαν. ἰστέον ὅτι ταῦτα ὑπερβιβασμὸν ἀνεδέξαντο τοῦ χρόνου, ἔστι γὰρ ὁ μέσος παρακείμενος ἔολπα, ἔοργα, ἔοικα, καὶ ὥφειλεν εἶναι ἠόλπειν, ἠόργειν, ἠοίκειν. ἀλλὰ καθ' ὑπερβιβασμὸν τοῦ χρόνου ἐγένοντο ἐώλπειν, ἐώργειν, ἐώκειν, τῆς πρώτης συλλαβῆς συσταλείσης εἰς τὸ ε , τῆς δὲ δευτέρας ἐκταθείσης εἰς τὸ ω . Ποῦ διαλύουσιν οἱ Ἴωνες τὴν εἰ δίφθογγον τὴν οὔσαν ἐν τῷ ὑπερσυντελικῷ εἰς εα , οἶον ἐτετύφειν ἐτετύφεα, ἐπεποιήκειν ἐπεποιήκεα, τοῦ ν ἀποβληθέντος; ἐπειδὴ τὸ α ἐπιβλητικόν ἐστι τοῦ ν , οἶον Ξέρξην Ξέρξεα, ἦν ἔα. τὸ δὲ μοῦσαν καὶ ἔτυψαν ἀπὸ κλίσεως ἔχουσι τὸ ν , καὶ οὐ κατὰ πάθος, ὥσπερ ταῦτα. Διατὶ οἱ Ἴωνες ἐπὶ τοῦ πρώτου προσώπου τὴν εἰ δίφθογγον εἰς ε καὶ α διαλύουσιν, ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου εἰς δύο εε ; ἐπειδὴ τὸ α χαρακτηριστικόν ἐστι τοῦ πρώτου προσώπου, οὐ μὴν τὸ ε , οἶον ἔγραψα, ἔτυψα, καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ τοῦ πρώτου προσώπου εἰς ε καὶ α διαλύουσι. τὸ δὲ ε τρίτου προσώπου ἐστίν, οἶον ἔτυπτε, ἔλεγε—τὸ γὰρ ἐβόα ἀπὸ τοῦ ἐβόαε γέγονε—τούτου χάριν ἐπὶ τρίτου προσώπου τὴν εἰ δίφθογγον εἰς δύο εε διαλύουσιν. Ποῦ συναιροῦσιν οἱ Ἀθηναῖοι τὸ διαλυθὲν

τῆς εἰ διφθόγγου παρὰ τοῖς Ἰωσιν εἰς η ; οἷον ἐπεποιήκεα ἐπεποιήκην, ὅθεν τὸ ἐκεχήνην ἐγὼ διὰ τοῦ η παρὰ Ἀριστοφάνει (Ach. 10), οἷον „ὅτε διεκεχήνην προσδοκῶν τὸν Αἴσχυλο ν . “ Διατί ἐπὶ τῶν περισπωμένων οὐ ποιοῦσιν ἐπὶ τοῦ παρατατικοῦ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν εἰς ον , οἷον ἐποῖον; ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἡ ἐν αὐτῷ μακρὰ τοῦ πρώτου προσώπου τῶν ἐνικῶν φύσει, ἀλλ’ ἐκ συναιρέσεως. ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐποίεον γέγονε τὸ ἐποίουν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐβόραον τὸ ἐβόων, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐχρύσοον τὸ ἐχρύσουν, καὶ διὰ τοῦτο οὐ ποιοῦσι τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν εἰς ον . Πόθεν τὸ ἔγῃμ α ; ἀπὸ τοῦ γαμῶ γαμήσω ἐγάμησα, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ η καὶ ς ἔγαμα, καὶ τροπῇ Ἰωνικῇ τοῦ α εἰς η γίνεται ἔγῃμα, καὶ ἐκεῖθεν ἡ μετοχὴ ὁ γήμας.

18 Πότερον ὁ ἀόριστος φύσει μακρὰ παραλήγεται ἢ θέσει; ἰστέον ὅτι ὁ πρῶτος ἀόριστος ποτὲ μὲν φύσει μακρὰ παραλήγεται, ὡς ἐπὶ τοῦ ἐποίησα, ἐνόησα, ἐστεφάνωσα, ποτὲ δὲ θήσει, ὡς ἐπὶ τοῦ ἔγραψα, ἔνυξα, ποτὲ δὲ φύσει καὶ θέσει, ὡς ἐπὶ τοῦ ἤλειψα. ταῦτα γὰρ καὶ φύσει μακρὰ παραλήγονται, καθότι τῇ εἰ διφθόγγῳ παραλήγεται, καὶ θέσει, καθὸ ἔχουσιν ἐπιφερόμενον διπλοῦν σύμφωνον. ποτὲ δὲ βραχεῖα παραλήγονται, ὡς ἐπὶ τοῦ ἐτέλεσα , ἐσύρισα , ἐγέλασα , ὅθεν καὶ ἀναλογώτεροί εἰσιν οἱ ποιηταὶ διπλασιάζοντες τὸ ς , ἵνα μακρὰ παραλήγηται, ἐτέλεσσα γὰρ καὶ ἐσύρισσα καὶ ἐγέλασσα λέγουσιν. Διατί σεσημειώται ὁ εἶπα καὶ ὁ ἦνεγκα καὶ ἔδωκα καὶ ἔθηκα καὶ ἦκα ἀόριστοι; ἐπειδὴ οὐκ ἐφύλαξαν τοῦ μέλλοντος τὸ σύμφωνον καὶ ὅτι διὰ ἀφώνου ἐξηνέχθησαν. οὐδέποτε δὲ ὁ πρῶτος ἀόριστος διὰ ἀφώνου ἐκφέρεται, ἀλλὰ δι’ ἐνὸς τῶν ἑπτὰ ἡμιφώνων ξ , ψ , λ , μ , ν , ρ , ς . Διατί πέντε ὄντων σεσημειωμένων ἀορίστων, λέγω δὴ τοῦ εἶπα, ἦνεγκα, ἔθηκα, ἔδωκα, ἦκα, ὁ μὲν εἶπα καὶ ὁ ἦνεγκα κλίνονται εἰς τὰς μετοχὰς καὶ τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις, ὁ δὲ ἔθηκα, ἔδωκα καὶ ἦκα οὐ κλίνονται; ἐπειδὴ ὁ εἶπα καὶ ἦνεγκα οὐκ ἔχουσι μέλλοντας ἐν χρήσει τοὺς ὀφείλοντας ἐλέγξει τὴν παραλογίαν αὐτῶν. οἱ γὰρ ἔψω καὶ ἐνέγξω μέλλοντες οὐκ εἰσὶν ἐν χρήσει. τούτου χάριν οὐ κωλύονται κλίνεσθαι καὶ εἰς τὰς μετοχὰς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις. ὁ δὲ ἔθηκα, ἔδωκα καὶ ἦκα ἐπειδὴ ἔχουσι μέλλοντας ἐν χρήσει τοὺς ὀφείλοντας ἐλέγξει τὴν παραλογίαν αὐτῶν, τὸ δώσω, θήσω, ἦσω, τούτου χάριν κωλύονται κλίνεσθαι εἰς τὴν μετοχὴν καὶ τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις. Πόθεν τὸ δόσαν ν , οἷον „δόσαν δέ μοι υἱες Ἀχαιῶν “ (A 162); παρὰ τὸ δίδωμι δώσω, ὁ δεύτερος ἀόριστος ἔδων, τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν ἔδομεν, ἔδοτε ἔδοσαν καὶ ποιητικῶς δόσαν. οἱ γὰρ ποιηταὶ συναρχομένους ποιοῦσι τοὺς παρωχημένους τοῖς ἰδίους ἐνεστῶσι, οἷον ἔτυπτε τύπτε. Διατί οἱ ἔξ μόνον χρόνοι ἀριθμοῦνται, οἷον ὁ ἐνεστώς, παρατατικός, παρακείμενος, ὑπερσυντέλικος, ἀόριστος καὶ μέλλων, καὶ ὁ δεύτερος ἀόριστος καὶ ὁ δεύτερος μέλλων οὐκ ἀριθμοῦνται; διὰ τὸν πρῶτον καὶ δεύτερον ἀόριστον ὑπὸ ἓνα χρόνον ἄγεσθαι, καὶ διὰ τὸν πρῶτον καὶ δεύτερον μέλλοντα ὁμοίως ὑπὸ ἓνα χρόνον ἄγεσθαι. δύο γὰρ σημαινόμενα τοῖς τέσσαρσιν. Διατί ἀπὸ μὲν βαρυτόνων ἰσοσυλλαβεῖ ὁ δεύτερος ἀόριστος τῷ πρώτῳ, ἀπὸ δὲ τῶν περισπωμένων μιᾷ ἐνδεῖ τοῦ πρώτου; ἐπειδὴ ἡνίκα βαρύνεται τὸ θέμα καὶ ὁ πρῶτος μέλλων καὶ ὁ δεύτερος ἰσοσυλλαβοῦσιν, οἷον τύπτω τύψω τυπῶ, γράφω γράψω γραφῶ. τούτου χάριν τότε καὶ ὁ πρῶτος ἀόριστος καὶ ὁ δεύτερος ἰσοσυλλαβοῦσιν. ἡνίκα δὲ περισπᾶται τὸ θέμα, ἐνδεῖ μιᾷ συλλαβῇ ὁ δεύτερος μέλλων τοῦ πρώτου μέλλοντος, οἷον κτυπῶ κτυπήσω κτυπῶ, δουπῶ δουπήσω δουπῶ. τούτου χάριν τότε καὶ ὁ δεύτερος ἀόριστος ἐνδεῖ τοῦ πρώτου συλλαβῇ, οἷον κτυπῶ κτυπήσω ἐκτύπησα ἔκτυπο ν , ἐδούπησα ἔδουπο ν .

19 Πόθεν διακρίνονται οἱ δεύτεροι μέλλοντες τῶν περισπωμένων ἐκ τῶν ἰδίων ἐνεστῶτων; ἐκ τῆς ἐντελείας. οἱ γὰρ δεύτεροι μέλλοντες οὐκ ἔχουσιν ἐντέλειαν, οἷον κτυπῶ, δουπῶ, οἱ δὲ ἐνεστῶτες ἔχουσιν, οἷον κτυπέω κτυπῶ, δουπέω δουπῶ, ποιέω ποιῶ, καὶ ἐκ τούτου διακρίνονται. Πόθεν διακρίνονται οἱ δεύτεροι ἀόριστοι ἐκ τῶν παρατατικῶν, συνεπίπτοντες αὐτοῖς, ὡς ἐπὶ τοῦ ἔγραφον, ἔλεγον; ἐκ τῶν μετοχῶν. αἱ γὰρ μετοχαὶ τοῦ παρατατικοῦ βαρύνονται, οἷον ἔτυπτον τύπτων, ἔκοπτον κόπτων, ἔρραπτον ράπτων, αἱ δὲ τῶν δευτέρων

ἀορίστων ὀξύνονται, οἷον τυπών, λαβών, φαγών, δραμών, χωρὶς τοῦ πέφνω ν , τέμνων, κάμνων, λέγων, γράφων. ταῦτα γὰρ δευτέρου ἀορίστου ὄντα ὀξύνονται. Πότε συστέλλεται ἡ παραλήγουσα τοῦ δευτέρου ἀορίστου ἐπὶ τῶν περισπωμένων, καὶ πότε φυλάττεται μακρά; ὡς φησι Φιλόπονος, ὅτι τὰ ἔχοντα δύο σύμφωνα φυλάττουσι μακρὰν τὴν παραλήγουσαν τοῦ δευτέρου ἀορίστου ἐπὶ τῶν περισπωμένων, οἷον χραισμῶ ἔχραισμο ν , ὀλισθῶ ὠλισθο ν , βλαστῶ ἔβλαστο ν , ἀλακῶ ἤλακτο ν , ἁμαρτῶ ἤμαρτον· τὰ δὲ μὴ ἔχοντα δύο σύμφωνα συστέλλουσι τὴν παραλήγουσαν τοῦ δευτέρου ἀορίστου, οἷον ληκῶ ἔλακτο ν , χωρὶς τοῦ δουπῶ ἔδουπο ν , ποιῶ ἔποιο ν , εὐρῶ εὔρο ν . Διατί τὸ εἶπον καὶ ἦλθον ἀπὸ βαρυτόνου ὄντα θέματος φύσει μακρὰ παραλήγεται; ἐπειδὴ ταῦτα λόγῳ ἀρχούσης ἐφύλαξαν τὴν μακρὰν. καὶ γὰρ δισύλλαβα ὄντα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ἄρχουσιν καὶ παραλήγουσαν. Καὶ διατί τὸ εἶπο ν , εἰ λόγῳ ἀρχούσης προσέλαβε τὸ ι , οὐκ ἀποβάλλει αὐτὸ ἐν ταῖς μετοχαῖς καὶ ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεις; τὰ γὰρ λόγῳ ἀρχούσης ἀυξανόμενα ἀποβάλλονται ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεις. Διατί ἡ εἰπὼν μετοχὴ οὐκ ἀποβάλλει τὸ ι καὶ γίνεται ἐπών; ἵνα μὴ συνεμπέση τῇ ἐπών μετοχῇ τῇ σημαίνουσῃ τὸ ὑπάρχον. καὶ ἄλλως· ἐπειδὴ κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι πᾶς δεῦτερος ἀόριστος συναρχόμενος τῷ πρώτῳ ἀορίστῳ ἐν τῇ ὀριστικῇ ἐγκλίσει συνάρχεται αὐτῷ καὶ ἐν ταῖς μετοχαῖς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεις, οἷον ἔτυψα ἔτυπον, (τύψω τυπῶ), τύψον τύπε, τύψαιμι τύποιμι, ἐὰν τύψω ἐὰν τύπω, τύψας τυπών.

- 20 οὕτως καὶ εἶπον εἰπών. καὶ τούτου χάριν ὁ εἶπον δεῦτερος ἀόριστος οὐκ ἀποβάλλει τὸ ι οὔτε ἐν ταῖς μετοχαῖς οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεις οἷον κερῶ ἔκειρα κείρας κείρον κείραιμι ἐὰν κείρω. Πότε τὸ ἴδον δευτέρου ἀορίστου [ὄν] γράφεται διὰ τοῦ ι καὶ πότε διὰ τῆς ει διφθόγγου; λόγῳ μὲν ἀρχούσης διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφεται, οἷον „εἶδον γὰρ σκοπιῇν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθών “ (κ 194), λόγῳ δὲ παραληγούσης διὰ τοῦ ι γράφεται, οἷον „οὐκ ἴδον οὐ πυθόμην “ (ψ 40; Hymn. in Merc. 263 et 363). Πόθεν τὸ ἡμβροτον ὁ σημαίνει τὸ ἥμαρτον; ἀπὸ τοῦ ἁμαρτῶ ἁμαρτήσω, καὶ ὁ δεῦτερος ἀόριστος ἥμαρτον, καὶ καθ’ ὑπερβίβασμόν τοῦ ρ καὶ τροπῇ τοῦ α εἰς ο καὶ πλεονασμῷ τοῦ β ἡμβροτον. Καὶ διατί ἐπλεόνασε τὸ β ; ἐπειδὴ τὸ μ πρὸ τοῦ ρ οὔτε ἐν συλλήψει δύναται εἶναι οὔτε ἐν διαστάσει. ἐν συλλήψει μὲν, ἐπειδὴ ἀμετάβολον ἀμεταβόλου οὐ προηγείται εἰ μὴ τὸ μ τοῦ ν , οἷον μνᾶ, μνεία καὶ ἀμνός. ἐν διαστάσει δὲ οὐκ ἡδύνατο εἶναι τὸ μ πρὸ τοῦ ρ , ἐπειδὴ τὸ ρ οὐ θέλει ἔχειν ἕτερον σύμφωνον πρὸ ἑαυτοῦ εἰ μὴ τὸ ρ οἷον ἔρριπτον, ἐπίρρημα, ἄρρωστος. καὶ διὰ τοῦτο ἐπλεόνασε τὸ β καὶ ἐγένετο ἡμβροτον. Πότε δεῖ λέγειν ἔπληγον καὶ πότε ἔπλαγο ν ; εἰ μὲν σωματικῶς ἢ δεῖ λέγειν ἔπληγον διὰ τοῦ η , ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐπλήγην, εἰ δὲ ψυχικῶς ἢ τότε ἔπλαγον, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐπλάγην καὶ ἐξεπλάγην καὶ κατεπλάγην. ὁ δὲ ποιητὴς ἐπὶ ψυχικῆς διαθέσεως „κατεπλήγην“ (Γ 31) εἶπε διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου. τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ πονῶ πονήσω καὶ πονέσω. δεῖ λέγειν ψυχικῶς μὲν διὰ τοῦ η , σωματικῶς δὲ διὰ τοῦ ε . Πόθεν τὸ ἔπεφνο ν ; παρὰ τὸ φῶ τὸ φονεύω γίνεται φένω διὰ τοῦ ε , καὶ ὁ ἀόριστος ἔφενον καὶ ἐπέφενον, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἔπεφνον. Πόθεν τὸ ἔαδε τὸ σημαῖνον τὸ ἥρεσε; ἀπὸ τοῦ ἦδω τοῦ σημαίνοντος τὸ ἀρέσκω, ὁ μέλλων ἦσω, ὁ δεῦτερος ἀόριστος λόγῳ μὲν παραληγούσης γίνεται ἄδον, ἐξ οὗ τὸ „ἄδε δ ’ Ἐκτορι μῦθος ἀπήμων “ (Ν 748), ἦγουν ἥρεσε. λόγῳ δὲ ἀρχούσης γίνεται ἦδον καὶ τὸ τρίτον ἦδε, καὶ κατὰ διάλυσιν τοῦ η εἰς ε καὶ α γίνεται ἔαδε, ὡς τὸ ἦλω ἔαλω. Πόθεν τὸ τετύκοντο , ὁ σημαίνει τὸ κατεσκεύασαν; ἀπὸ τοῦ τεύχω τὸ κατασκευάζω, ὁ δεῦτερος ἀόριστος ἔτυχον, ὁ μέσος ἐτυχόμην, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν ἐτύχοντο, καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμόν τοῦ τ καὶ τροπῇ τοῦ χ εἰς κ τετύκοντο, οἷον „τετύκοντό τε δαῖτα “ (Α 467). Πῶς συστέλλεται ἡ παραλήγουσα τοῦ δευτέρου ἀορίστου; ἰστέον ὅτι ὁ δεῦτερος ἀόριστος διχρόνῳ φιλεῖ παραλήγεσθαι, ὅθεν ἐπὶ τοῦ τρώγῳ ἔτραγον τὸ ω μέγα εἰς α ἐτράπη. καὶ ἐπὶ τοῦ λήβω ἔλαβον τὸ η εἰς α , καὶ ἐπὶ τοῦ μήθῳ ἔμαθο ν , πρήθῳ ἔπραθον ὡσαύτως. Ἐὰν εὐρεθῶσι δύο δίχρονα ἐν τῷ ἐνεστώτι, ποῖον ἀποβάλλεται ἐν τῷ δευτέρῳ

ἀορίστῳ; τὸ δευτέρον ἀποβάλλεται καὶ φυλάττεται τὸ πρῶτον οἶον καίῳ ἔκαο ν , ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐκάη ν , χαίρω ἔχαρο ν , ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐχάρην παύω ἔπαο ν , ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐπάην καὶ ἀνεπάην.

21 Ἐν τῇ συνηθείᾳ ποῦ συστέλλεται ἡ εἰ δίφθογγος; ἐν τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ τὸ ε ἀποβάλλει καὶ φυλάττει τὸ ι , οἶον λείπω ἔλιπο ν , πείθω ἔπιθο ν , ἐξ οὗ τὸ ἀπαρέμφατον πιθεῖν, λείβω ἔλιβο ν , χωρὶς τῶν δυσλλάβων τῆς πέμπτῃς συζυγίας· ἐπ' ἐκείνων γὰρ τὸ ι ἀποβάλλεται καὶ τρέπεται τὸ ε εἰς α κατὰ τὸν δευτέρον ἀόριστον, οἶον κείρω κερῶ ἔκαρο ν , ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐκάρην, φθείρω φθερῶ ἔφθαρο ν , ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐφθάρην, σπείρω σπερῶ ἔσπαρο ν , ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐσπάρην, κτείνω κτενῶ ἔκτανο ν , ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐκτάνην. Πόθεν τὸ ἔπεσο ν ; ὥς φησιν Ἡρωδιανὸς ἀπὸ τοῦ πεσῶ περισπωμένου γίνεται πεσήσω, ἐξ οὗ καὶ ῥηματικὸν ὄνομα πέσημα, καὶ ὁ δεύτερος ἀόριστος ἔπεσον, ὥσπερ ἀπὸ τοῦ χραισμῶ τὸ βοηθῶ ἔχραισμον, καὶ ἀπὸ τοῦ κτυπῶ ἔκτυπον. Καὶ διατί μὴ ἀπὸ τοῦ πέσω βαρυτόνου γέγονε τὸ ἔπεσον; ἐπειδὴ οὐ δύναται τὸ ἐν ς χαρακτηριστικὸν εἶναι βαρυτόνου ἐνεστῶτος, ἡ γὰρ τετάρτη συζυγία τῶν βαρυτόνων διὰ τοῦ ζ ἢ δύο σς ἐκφέρεται, οὐ μὴν δι' ἐνὸς ς , οἶον φράζω, ὀρύσσω. Διατί οἱ θρέψω καὶ θρέξω καὶ ἔξω μέλλοντες οὐ συνάρχονται τοῖς ἰδίῳις ἐνεστῶσιν; ὁ μὲν θρέψω καὶ θρέξω οὐ συνάρχονται, ἐπειδὴ κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι τὸ ρ μετὰ τῶν δασέων δασύ ἐστι καὶ μετὰ τῶν ψιλῶν ψιλόν. καὶ εἰ ἐγένετο θρέφω, θρέχω, ὠφείλειεν ἂν δασύνεσθαι τὸ ρ , καὶ ἐπειδὴ ἕτερος κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι οὐδέποτε δισύλλαβος λέξις θέλει εἶναι ἐν χρήσει, τῆς προτέρας συλλαβῆς ἀρχομένης ἀπὸ δασέος καὶ τῆς δευτέρας ἀπὸ δασέος, διὰ τοῦτο ἐτράπη τὸ δασύ εἰς ψιλόν καὶ ἐγένετο τρέφω καὶ τρέχω. ὁ δὲ ἔξω οὐ συνάρχεται, ἐπειδὴ δασύνεται, τοῦ ἐνεστῶτος ψιλουμένου. (Ἐν ἄλλῳ ἐπιγραφομένῳ τοῦ Ἡρωδιανοῦ εὗρον καὶ νέμω νεμήσω, θέλω θελήσω, βούλω βουλήσω, μέλω μελήσω, ὀφείλω ὀφειλήσω, „μελήσουσι δέ μοι ἵπποι “). Ποῖα ῥήματα βαρύτονα ὄντα ποιοῦσιν ἀπὸ περισπωμένων μέλλοντας; τὰ ἔχοντα ἐνλ · ἐπὶ τούτων γὰρ μιᾷ συλλαβῇ περιττεύει ὁ μέλλων τοῦ ἐνεστῶτος, οἶον θέλω θελήσω, βούλω βουλήσω, μέλω μελήσω, οἶον „μελήσουσι δέ μοι ἵπποι “ (Ε 228), καὶ τὸ ὀφείλω ὀφειλήσω καὶ τὰ ὅμοια. Διατί ἡνίκα ὁ ἐνεστῶς διὰ τοῦ β ἢ φ ἢ π ἢ πτ ἐκφέρεται, ὁ μέλλων ἐκφέρεται διὰ τοῦ ψ ; ἐπειδὴ ἀναλογεῖ ὁ μέλλων τῇ εὐθείᾳ, ὁ δὲ ἐνεστῶς τῇ γενικῇ. καὶ ἡνίκα ἡ εὐθεῖα διὰ τοῦ ψ ἐκφέρεται, τότε ἡ γενικὴ διὰ τοῦ β ἢ φ ἢ π (ἢ πτ) ἐκφέρεται, οἶον Ἄραψ Ἄραβος, Κύκλωψ Κύκλωπος, κίνυψ κίνυφος. καὶ τούτου χάριν ὅταν ὁ ἐνεστῶς διὰ τοῦ β ἢ φ ἢ π ἢ πτ ἐκφέρηται, τότε ὁ μέλλων διὰ τοῦ ψ ἐκφέρεται. Πότε ὁ μέλλων τῆς τετάρτης συζυγίας διὰ τοῦ ξ ἐκφέρεται καὶ πότε διὰ τοῦ ς ; ἡνίκα ὁ ἐνεστῶς διὰ δύο σς ἐκφέρεται τότε ὁ μέλλων διὰ τοῦ ξ ἐκφέρεται, χωρὶς τοῦ ἰμάσσω ἰμάσω, ἰνάσσω ἰνάσω, πάσσω πάσω, λεύσσω λεύσω καὶ ἐρέσσω ἐρέσω.

22 ἡνίκα δὲ διὰ τοῦ ζ ἐκφέρεται ὁ ἐνεστῶς ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ὑπάρχων, τότε ὁ μέλλων διὰ τοῦ ς ἐκφέρεται, χωρὶς τοῦ οἰμῶζω οἰμῶξω, αἰάζω αἰάξω, ὀλολύζω ὀλολύξω, στενάζω στενάξω, ἀλαπάζω ἀλαπάξω. τὰ δὲ διὰ τοῦ ζ ἐκφερόμενα δισύλλαβα ὄντα διφορεῖται, καὶ ποτὲ μὲν διὰ τοῦ ξ ἐκφέρονται κατὰ τὸν μέλλοντα, οἶον κράζω κράξω, στίζω στίξω, τρύζω τρύξω, ποτὲ δὲ διὰ τοῦ ς , οἶον φράζω φράσω, παίζω παίσω, κτίζω κτίσω. Διατί περισπῶσιν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν μέλλοντα ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ ιζω ῥημάτων ὑπὲρ δύο συλλαβὰς; ἐπειδὴ κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι ἡ παραλήγουσα τοῦ βαρυτόνου μέλλοντος ἢ ἴση θέλει εἶναι πρὸς τὴν παραλήγουσαν τοῦ βαρυτόνου ἐνεστῶτος ἢ μείζων, οὐδέποτε δὲ ἐλάττων, χωρὶς τοῦ πνίγω πνίξω, ἐρύκω ἐρύξω καὶ ψύχω ψύξω. ἐπεὶ οὖν ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ ιζω ῥημάτων ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ἐλάττων εὐρίσκεται ἡ παραλήγουσα τοῦ μέλλοντος τοῦ ἰδίου ἐνεστῶτος, τούτου χάριν περισπῶσιν αὐτήν. κανὼν γὰρ ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι, ἡνίκα ὁ μέλλων ἐλάττονα ἔχει τὴν ἰδίαν παραλήγουσαν τῆς παραληγούσης βαρυτόνου ἐνεστῶτος, περισπᾶται· κείρω, κερῶ, φθείρω φθερῶ, μαίνω μανῶ. Πότε ὁ μέλλων τῆς πρώτης συζυγίας τῶν περισπωμένων τῷ η παραλήγεται καὶ πότε τῷ ε ; ἡνίκα ὁ ἐνεστῶς μακρᾷ παραλήγεται, τότε ὁ μέλλων διὰ τοῦ η ἐκφέρεται, οἶον ποιῶ ποιήσω,

ὠθῶ ὠθήσω, εὐρῶ εὐρήσω, χωρὶς τοῦ ἀρκῶ ἀκέσω καὶ λεικῶ λεικέσω . εἰ δὲ βραχεῖα πῆ μὲν τῷ η παραλήγεται, οἷον νοῶ νοήσω, φιλῶ φιλήσω, πατῶ πατήσω, πῆ δὲ τῷ ι , οἷον ὀλῶ ὀλέσω , τελῶ τελέσω, πῆ δὲ διαφορεῖται, οἷον φορῶ φορήσω καὶ φορέσω , πονῶ πονήσω καὶ πονέσω . Καὶ πότε δεῖ λέγει πονήσω καὶ πότε πονέσω; ἡνίκα μὲν ψυχικῶς, πονήσω δεῖ λέγειν διὰ τοῦ η , ἡνίκα δὲ σωματικῶς, πονέσω διὰ τοῦ ε . σεσημειῖται παρ' Ἀριστοφάνει (Ραχ 820) τὸ „ἔγωγέ τοι πεπόννηκα κομιδῇ τὴν σκέλη “ διὰ τὸ μέτρον. Πότε παραλήγεται ὁ μέλλον τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων τῷ η καὶ πότε τῷ α ; ἡνίκα μὲν ὁ ἐνεστώς ἐν τῇ παραληγοῦσῃ [ἔχει] τὸ ε ἢ τὸ ι , ἢ μόνον, ἢ ἐν διφθόγγῳ, τότε ὁ μέλλον τῷ α παραλήγεται οἷον ἐῶ ἐάσω , ἀνιῶ ἀνιάσω κοπιῶ κοπιάσω . τὰ δὲ ἔχοντα τὸ ο ἐν τῇ παραληγοῦσῃ τοῦ ἐνεστώτος τέσσαρά εἰσιν, καὶ τὰ μὲν δύο τῷ η παραλήγεται κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον βοῶ βοήσω , γοῶ γοήσω , τὰ δὲ δύο τῷ α , οἷον ἀκροῶ ἀκροάσω , μακκοῶ μακκοάσω . τὰ δὲ ἔχοντα τὸ ρ ἢ τὸ λ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, μὴ προυποκειμένου συμφώνου, τῷ α παραλήγεται κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον περῶ περάσω , φυρῶ φυράσω , γελῶ γελάσω , χαλῶ χαλάσω , τὰ δὲ ἔχοντα πρὸ τοῦ ρ ἢ τοῦ λ σύμφωνον ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν τῷ η παραλήγεται, οἷον ποδαγρῶ ποδαγρήσω , ὁμοκλῶ ὁμοκλήσω , κολλῶ κολλήσω . τὰ δὲ ἔχοντα πρὸ τοῦ ρ ἢ τοῦ λ σύμφωνον μονοσύλλαβα ὄντα, εἰ μὲν ποιοῦσι παραγωγὴν εἰς μι , τῷ η παραλήγεται κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον χρῶ χρήσω κίχημι, τλῶ τλήσω τλήμι, εἰ δὲ μὴ ποιοῦσι παραγωγὴν εἰς μι , τῷ α παραλήγονται, οἷον θλῶ θλάσω , κλῶ κλάσω . Πότε παραλήγεται ὁ μέλλον τῆς τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων τῷ ο καὶ πότε τῷ ω μεγάλῳ; πάντα τὰ τῆς τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων ῥήματα τῷ ω παραλήγεται κατὰ τὸν μέλλοντα, χωρὶς τοῦ ὁμῶ ὁμόςω , ἀρῶ ἀρόσω , βοόω βοόσω , ἐξ οὗ καὶ βοῶς.

- 23 Ὅριστικά παθητικά. Πῶς συναιρεῖται ἡ πρώτη καὶ δευτέρα καὶ τρίτη συζυγία τῶν περισπωμένων ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ ἐνεστώτος; ἡ μὲν πρώτη συζυγία τῶν περισπωμένων (ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ ἐνεστώτος) τὸ ε καὶ τὸ ο εἰς τὴν ου δίφθογγον συναιρεῖ, οἷον ποιέομαι ποιοῦμαι, ἡ δὲ δευτέρα τὸ αο εἰς ω , οἷον βοάομαι βοῶμαι, ἡ δὲ τρίτη τὰ δύο οο εἰς τὴν ου δίφθογγον, οἷον χρυσόομαι χρυσοῦμαι. Τίνος παραλήγουσαν θέλει ἔχειν ὁ ἐνεστώς παθητικός; καθόλου ὁ ἐνεστώς παθητικός τὴν παραλήγουσαν θέλει ἔχειν τοῦ πληθυντικοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστώτος, οἷον τύπτομαι, τύπτομεν, νοοῦμαι νοοῦμεν, βοῶμεν βοῶμαι, χρυσοῦμεν χρυσοῦμαι, τίθεμεν τίθεμαι, ἵσταμεν ἵσταμαι, δίδομεν δίδομαι, ζεύγνυμεν ζεύγνυμαι. Πόθεν τὸ ἦμαι ὃ σημαίνει τὸ κάθημαι; ἀπὸ τοῦ ἔω καὶ περισπωμένως ἐῶ, καὶ παράγωγον ἔημι, καὶ τὸ παθητικὸν ἔξομαι, καὶ κατὰ συναλοιφὴν τῶν δύο εε εἰς η ἦμαι, καὶ μετὰ τῆς κατὰ προθέσεως κάθημαι. Πόθεν τὸ κεῖμαι ; παρὰ τὸ κέω καὶ περισπωμένως κεῶ, καὶ παράγωγον κέημι καὶ τὸ παθητικὸν κέομαι, καὶ κατὰ συναλοιφὴν τῶν δύο εε [εἰς τὴν ει δίφθογγον] κεῖμαι. Ποῖα ῥήματα ποιοῦσι τὰ δευτέρα πρόσωπα τοῦ παθητικοῦ ἐνεστώτος διὰ τοῦ η καὶ ποῖα οὐ ποιοῦσι; τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ω βαρυτόνων καὶ τὰ ἀπὸ τῆς πρώτης συζυγίας τῶν περισπωμένων ἔχουσι τὰ δευτέρα εἰς η καταλήγοντα μετὰ τοῦ ι . τὰ δὲ ἀπὸ τῆς δευτέρας καὶ τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων, γίνονται τὰ τρίτα πρόσωπα τῶν ἐνεργητικῶν δευτέρα τῶν παθητικῶν, οἷον βοῶ βοᾷς βοᾷ βοῶμαι βοᾷ, χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖ χρυσοῦμαι χρυσοῖ, πληρῶ πληροῖς πληροῖ πληροῦμαι πληροῖ. Πῶς ποιεῖ ἡ πρώτη συζυγία τῶν περισπωμένων καὶ ἡ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη τὸ δευτερον πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ παρατατικοῦ; ἡ μὲν πρώτη συζυγία τῶν περισπωμένων περισπᾷ τὸ δευτερον πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ παρατατικοῦ διὰ τῆς ου διφθόγγου γενόμενον, οἷον ἐνοοῦ, ἐποιοῦ, ἡ δευτέρα ὁμοίως περισπᾷ ἔχουσα τὴν τελευταίαν εἰς ω καταλήγουσαν, οἷον ἐβοῶ, ἐγελῶ, ἡ δὲ τρίτη ὁμοίως περισπᾷ τὴν τελευταίαν εἰς ου λήγουσαν (ἔχουσα), οἷον ἐχρυσοῦ, ἐπληροῦ, ἐστεφανοῦ. Διατί ἰσοσυλλαβεῖ ὁ παθητικὸς παρακείμενος τῷ ἐνεργητικῷ; καθόλου γὰρ πᾶν παθητικὸν ἢ μέσον, ἔχον τὸ μ κλιτικόν, περιττοσυλλαβεῖν θέλει τοῦ ἰδίου

ἐνεργητικοῦ. ἐπειδὴ τὰ ἔχοντα τὸ μ κλιτικὸν καὶ περιττοσυλλαβοῦντα τοῦ ἐνεργητικοῦ ἔχουσι καὶ παραλήγουσαν τοῦ πληθυντικοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ τῆς γενικῆς τῆς ἐνεργητικῆς μετοχῆς, οἷον τύπτομεν τύπτοντος τύπτομαι, ἐτύπτομεν τύπτοντος ἐτυπτόμην, ἐτύψαμεν τύψαντος ἐτυψάμην, ἐτύπομεν τυπόντος ἐτυπόμην, τύψομεν τύψοντος τύψομαι, τυποῦμεν τυποῦντος τυποῦμαι. ὁ δὲ παθητικὸς παρακεείμενος μὴ δυνάμενος φυλάξαι τὴν παραλήγουσαν τοῦ πληθυντικοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου καὶ τῆς γενικῆς τῆς μετοχῆς τοῦ τετυφότος, ἐγένετο συγκοπή, καὶ ἐξ ἀνάγκης ἰσοσυλλαβεῖ ὁ παθητικὸς παρακεείμενος τῷ ἐνεργητικῷ. Διὰ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν τοῦ παθητικοῦ [παρακειμένου] οὐκ ἔστι τέτυμπται ἀλλὰ τέτυπται; ἐπειδὴ τὸ μ πρὸ τοῦ τ οὐ δύναται εἶναι οὔτε ἐν συλλήψει οὔτε ἐν διαστάσει, καὶ διὰ τοῦτο μεταβάλλεται ἐν τῷ παρακειμένῳ εἰς τὸ ἀντίστοιχον τοῦ δασέος συμφώνου τουτέστι τοῦ φ .

24 ἔχει γὰρ ἀντίστοιχον τὸ φ τὸ π . τὸ δὲ ἔραμμαι καὶ τὰ ὅμοια, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσιν ἀντίστοιχον ἐν τῷ ἐνεργητικῷ παρακειμένῳ, τούτου χάριν καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ προσώπῳ ἀναδέχεται τὸ ν καὶ γίνεται ἔρανσαι ἔρανται. Διὰ τὸ τρίτον τῶν ἐνικῶν τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου οὐ προσλαμβάνει πρὸ τοῦ τ τὸ ν καὶ ποιεῖ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν; ἐπειδὴ πᾶσα συλλαβὴ ἀρχομένη ἀπὸ τῶν τριῶν συμφώνων τὸ μὲν δεύτερον ἄφωνον ἔχει τὸ δὲ τρίτον ἀμετάβολον, οἷον σκῆπτρον, ἰσχνός, καὶ διὰ τοῦτο τὸ τέτυπται οὐ δύναται πρὸ τοῦ τ δέξασθαι τὸ ν , ἵνα μὴ γένηται τὸ μὲν δεύτερον ἀμετάβολον, τὸ δὲ τρίτον ἄφωνον, καὶ τοῦτο διὰ μετοχῆς ἀναπληροῖ. Πόθεν τὸ καθῆστ ο ; ἀπὸ τοῦ ἔω ἔσω, ὁ παθητικὸς ἡμαί, ὁ ὑπερσυντέλικος ἡσμεν ἡσο ἡστο καὶ καθῆστο. Πόθεν τὸ εὐρέθη ν ; ἀπὸ τοῦ εὐρῶ εὐρήσω εὐρήκα, καὶ συστολῇ τοῦ η εἰς τὸ ε εὐρέθην, ὅθεν τὸ ῥηματικὸν ὄνομα εὐρετῆς καὶ ἐφευρετῆς. Ποῖα ῥήματα εὐρίσκονται ἐν τῷ παθητικῷ ἀορίστῳ μὴ φυλάξαντα τὴν παραλήγουσαν τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου; τὰ εἰς ρ ἅπαντα, οἷον συναιρῶ συνήρημαι συνήρέθην, διαιρῶ διήρημαι διηρέθην, καὶ τὰ ἔχοντα τὸ ρ μετ' ἐπιπλοκῆς συμφώνου παραληγόμενα τῷ α . τὸ γὰρ ἡμαρται κατὰ τὸν παρακεείμενον τρέψαν τὸ ε εἰς α καὶ κατὰ τὸν ἀόριστον πάλιν τρέψαν τὸ α εἰς ε , οἷον ἐπὶ τοῦ στρέφω ἔστρεψα ἔστραμμαι ἔστρέφθην, καὶ τρέφω ἔθρεψα τέθραμμαι [ἐτρέφθην] καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων. Περὶ ἀπαρεμφάτων. Πόσα τελικὰ τῶν ἀπαρεμφάτων; δύο· τὸ ν ἐκ τῶν συμφώνων καὶ ἡ αὶ δίφθογγον ἐκ τῶν φωνηέντων. Καὶ διὰ τὸ ν καὶ τὴν αὶ δίφθογγον ἔχουσι τελικὰ τὰ ἀπαρέμφατα; τὸ μὲν ν ἔχουσι τελικόν, ἐπειδὴ τελικόν ἐστὶ τῶν τριῶν προσώπων καὶ οὕτως τὸ ἀσύγχυτον φυλάττεται. τὴν αὶ δίφθογγον ἔχουσιν, ἐπειδὴ καὶ αὕτῃ τελικὴ τῶν τριῶν προσώπων εὐρίσκεται, οἷον ἴσταμαι, ἴστασαι, ἴσταται. Διὰ τὸ ἀπὸ τῶν περισπωμένων τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ ἐνεστῶτος ἀπὸ τοῦ παρατατικοῦ κανονίζεται καὶ οὐκ ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος; ἐπειδὴ εἰ ἦν ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος, ἡ δευτέρα συζυγία, τὸ βοᾶν, γεᾶν, τὸ ι ὠφειλεν ἔχειν, καὶ ἡ τρίτη συζυγία διὰ τῆς οὐ διφθόγγου ἐκφέρεται, οἷον χρυσοῖν, πληροῖν, ὅπερ ἀδύνατον. ἡ γὰρ τρίτη διὰ τῆς οὐ διφθόγγου ἐκφέρεται τῆς ἐν τῷ παρατατικῷ οὔσης, καὶ ἡ δευτέρα συζυγία ἐκ τοῦ παρατατικοῦ κανονίζεται. Περὶ προστακτικῶν. Διὰ τὸ προτάττει ὁ Ἀπολλώνιος τὰ εὐκτικὰ τῶν προστακτικῶν, ὁ δὲ Θεοδόσιος τὰ προστακτικὰ τῶν εὐκτικῶν; ὁ μὲν Ἀπολλώνιος προτάττει τὰ εὐκτικὰ τῶν προστακτικῶν, ἐπειδὴ τὰ εὐκτικὰ ἰδίᾳ ἔχει φωνάς, ἔχει γὰρ πρῶτα, δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα, τὰ δὲ προστακτικὰ πρῶτον πρόσωπον οὐκ ἔχουσιν.

25 ὁ δὲ Θεοδόσιος ἀκολουθήσας καὶ ἄλλοις τισὶ παλαιότεροις προτάττει τὰ προστακτικὰ τῶν εὐκτικῶν, ἐπειδὴ κατάλεξιν ἔχει ὀριστικῆς ἐγκλίσεως. Διὰ τὸ εἰπεῖ καὶ ἐλθεῖ καὶ εὐρὲ ἀορίστου ὄντα δευτέρου ὀξύνονται, τῶν ἄλλων βαρυνομένων; ἐπειδὴ τὰ ἄλλα βραχεῖα παραλήγεται, ταῦτα δὲ μακρᾶ. ὥς οὖν διήλλαξαν κατὰ τὴν παραλήγουσαν διήλλαξαν καὶ περὶ τὴν τάσιν. Πόθεν τὸ ὑπεξαίρεισθωσα ν ; παρὰ τὸ αἰρῶ αἰροῦμαι, καὶ ὁ παρατατικὸς ἡρούμην, τὸ δεύτερον ἡρου, καὶ τὸ προστακτικὸν αἰροῦ, τὸ τρίτον αἰρείσθω, τῶν πληθυντικῶν τὸ τρίτον

αίρεισθωσαν, καὶ ἐν συνθέσει ὑπεξαιρείσθωσαν. Περὶ εὐκτικῶν. Πόσαι καταλήξεις (τῶν ῥημάτων) τῶν εὐκτικῶν; τρεῖς (ἢ) εἰς μι , (ἢ) εἰς μην καὶ (ἢ) εἰς ἡν καθαρῶς. καὶ τὰ μὲν εἰς μι ἐνεργητικά εἰσιν ἢ μέσα, οὐδέποτε δὲ παθητικά. τὰ δὲ εἰς μην ἢ παθητικά εἰσιν ἢ μέσα, οὐδέποτε δὲ ἐνεργητικά. τὰ δὲ εἰς ἡν καθαρὰ ἢ ἐνεργητικά εἰσιν ἢ παθητικά, οὐδέποτε δὲ μέσα. Περὶ ὑποτακτικῶν. Πότερον τὰ δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα τῶν ὑποτακτικῶν τῆς δευτέρας καὶ τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων ἀπὸ τῶν ἐντελεστέρων κανονίζονται ἢ οὐ; ἐὰν γὰρ ἀπὸ τῶν ἐντελεστέρων κανονίζονται κατὰ συναίρεσιν, οὐχ εὐρίσκονται ἔχοντα διαφοράν, οἷον ἀπὸ τοῦ ποιέω γίνεται ἐὰν ποιῶ, ἐὰν ποιήης ἐὰν ποιῆς, ἐὰν βοῶ, ἐὰν βοᾷς ἐὰν βοῆς, ἐὰν χρυσόω ἐὰν χρυσῶ, ἐὰν χρυσόης ἐὰν χρυσῆς, καὶ οὐδὲ μίαν διαφοράν εὐρίσκονται αἱ τρεῖς ἔχουσαι κατὰ τὸν αὐτὸν τόνον καὶ τὴν αὐτὴν γραφὴν ἐν τοῖς πρώτοις καὶ δεύτεροις καὶ τρίτοις προσώποις. καὶ διὰ τοῦτο ἡ δευτέρα καὶ τρίτη συζυγία τῶν περισπωμένων ὁμόφωνον ἔχουσι τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον τοῖς ἰδίοις ὀριστικοῖς, οἷον βοῶ βοᾷς βοᾶ ἐὰν βοῶ ἐὰν βοᾷς ἐὰν βοᾶ, χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖ ἐὰν χρυσῶ ἐὰν χρυσοῖς ἐὰν χρυσοῖ. ἡ δὲ πρώτη συζυγία ἐπειδὴ ὁμοιοκατάλεκτός ἐστιν ἐν τοῖς ὀριστικοῖς πρὸς τὰ βαρύτενα ῥήματα, διὰ τῆς εἰ διφθόγγου ἐκφερομένη διὰ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς ὑποτακτικοῖς τὴν αὐτὴν κατάλεξιν τοῖς βαρυτόνοις ἀναδέχεται διὰ τοῦ η καὶ ι γινόμενη, ἐὰν νοῆς νοῆ. Διατί οἱ Ἀθηναῖοι τὰ δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα τῶν ὑποτακτικῶν παθητικῶν τῆς τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων διὰ τοῦ ω προφέρουσιν, οἷον ἐὰν χρυσῶται, ἐὰν στεφανῶται; ἐπειδὴ τὰ εἰς μαι ῥήματα θέλουσι καὶ ἐν τῷ πρώτῳ καὶ τρίτῳ προσώπῳ τὰ ἴσα φωνήεντα φυλλάττειν κατὰ τὴν παραλήγουσαν. διὰ τοῦτο φυλάττουσι τὸ ω καὶ ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ, ἵνα εὐρεθῇ φυλάττον τὴν παραλήγουσαν τοῦ πρώτου προσώπου. Περὶ μετοχῆς. Τί ἐστι μετοχή; ῥῆμα ἔχον πτώσεις, ἀριθμούς καὶ διάφορα γένη. Διατί ἐπὶ τῶν μετοχῶν δύο τελικά εὐρίσκονται, τὸ ν καὶ τὸ ς ; ἐπειδὴ αἱ μετοχαὶ θέλουσιν ἔχειν τὰς φωνὰς ἀκολουθῶς πρὸς τὰ ὀριστικά ῥήματα, τὴν δὲ συγγένειαν τῶν χρόνων πρὸς τὰ ἀπαρέμφατα. τὸ δὲ ν καὶ ς τελικά εἰσι τῶν ῥημάτων καὶ διὰ τοῦτο ἡ μετοχή ταῦτα ἔχει τελικά, τὸ ν καὶ τὸ ς , ἀρμόζοντα καὶ ἀρσενικῶ γένει καὶ θηλυκῶ καὶ οὐδετέρῳ.

- 26 Διατί αἱ μετοχαὶ διὰ τοῦ ντ κλίνονται; ἐπειδὴ αἱ περιττοσυλλαβῶς κλινόμεναι μετοχαὶ θέλουσιν ἔχειν κλίσιν διὰ τοῦ ντ ἀρμόζουσιν τριγένειαν πλὴν τοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ ὑπερσυντελικού. καὶ διὰ τοῦτο αἱ μετοχαὶ διὰ τοῦ ντ κλίνονται, τύπτων τύπτοντος. Πόθεν πᾶσα γενικὴ μετοχῆς περιττοσυλλαβοῦσα τῆς ἰδίας εὐθείας διὰ τοῦ ντ κλίνεται πλὴν τοῦ παρακειμένου, ὑπερσυντελικού καὶ τοῦ μέσου; αἱ εἰς ως μετοχαὶ ὀξύνονται καὶ διὰ τοῦ τος κλίνονται. Διατί αἱ μετοχαὶ ἀπὸ τῶν πρώτων προσώπων τῶν ῥημάτων κανονίζονται ταὶ οὐκ ἀπ' ἄλλων; ἐπειδὴ τιμιώτερόν ἐστι τὸ πρῶτον πρόσωπον, καὶ ὅτι ἀρμοδίαν ἔχει κατάληξιν προσερχομένου τοῦ συμφώνου πρὸς ἀρσενικὸν γένος. Διατί ἡ τοῦ παρακειμένου μετοχὴ εἰς ς λήγει καὶ ὀξύνεται; ἐπειδὴ ὁ ὑπερσυντελικὸς εἰς ν λήγει μετὰ φύσει μακρᾶς μὴ ἔχον τὸ μ κλιτικόν, καὶ διὰ τοῦτο εἰς ς ὀξύτονον ἔχει τὴν μετοχήν. Ποσαχῶς ἀποτελοῦσι τὰ εἰς ς ἀρσενικά τὰ οὐδέτερα; τετραχῶς. ἡ γὰρ ἀποβολὴ τοῦ ς γίνεται, ὡς ἐπὶ τοῦ ταχὺς ταχύ, φιλόπολις φιλόπολι, μέγας μέγα, ἢ τροπῇ τοῦ ς εἰς ν , ὡς καλὸς καλόν, σοφὸς σοφόν, ἢ κατὰ τροπὴν τοῦ ς εἰς ν καὶ συστολῇ τοῦ α , ὡς μέλας μέλαν, ἢ κατὰ συστολήν μόνην, ὡς τὸ ἀσεβὴς ἀσεβές, εὐγενὴς εὐγενές. Διατί ἡ τοῦ ἀορίστου παθητικοῦ μετοχὴ οὐκ ἐφύλαξε τὸ η , ἀλλ' ἔτρεψεν αὐτὸ εἰς τὴν εἰ δίφθογγον; ἐπειδὴ τὰ εἰς ης ποιοῦντα τριγένειαν διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνεσθαι θέλουσιν, αἱ δὲ περιττοσυλλάβως κλινόμεναι μετοχαὶ ἢ διὰ τοῦ ντ κλίνονται ἢ διὰ καθαροῦ τοῦ τος , ὡς ἐν τῷ παρακειμένῳ διὰ τοῦτο μετέθηκε τὸ η εἰς τὴν εἰ δίφθογγον, ἵνα γένηται μίμησις ὀνόματος, δυναμένη τριγένειαν ἀναδέξασθαι καὶ κλίσιν διὰ τοῦ ντ . Παραγωγαὶ δυσκλίτων ῥημάτων. Πόθεν τὸ σπένδω ; ἐκ τοῦ σπείδω, οὗ ὁ μέλλων σπείσω, ὁ ἀόριστος ἔσπεισα, ἐξ οὗ τὸ παρ' Ὀμήρῳ (I 712) „σπείσαντες ἔβαν κλισίην δ' ἕκαστος “ . ἐκ τοῦ

οὖν σπείδω γέγονε κατ' Ἀργείους καὶ Κρήτας ἀφαιρέσει τοῦ ι τῆς εἰ διφθόγγου καὶ προσόδῳ τοῦ ν σπένδω. οὗτοι γὰρ πολλάκις ἐξαιροῦντες τὸ ι τάττουσι τὸ ν , καὶ τὴν μὲν εἰς πρόθεσιν ἐν λέγουσι, καὶ τὸ τιθεὶς τιθένς, οὕτως οὖν καὶ τὸ σπείδω σπένδω. Πόθεν τὸ ὄσσω καὶ πέσσω ; παρὰ τὸ ὄπτω καὶ πέπτω, καὶ Αἰολικῶς ἐτράπη τὸ πτ εἰς δύο σς καὶ γέγονεν ὄσσω καὶ πέσσω, ἐξ οὗ καὶ τὸ „κά κ ' ὀσσόμενος προσέειπε “ (Α 105). Πόθεν τὸ ἀνύτω καὶ ἀρύτω δι' ἐνὸς τ ; ἐκ τοῦ ἀνύω, καὶ ἀρύω, καὶ κατὰ Ἀττικούς καὶ Κυπρίους πλεονάσει τοῦ τ γίνεται ἀνύτω καὶ ἀρύτω. οὕτω γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων πλεονάζουσι τὸ τ , καὶ τὴν μὲν πόλιν πτόλιν λέγουσι καὶ τὸν πόλεμον πτόλεμον. Πόθεν τὸ „ἔρρε κακὴ γλῆνῃ “ (Θ 164); ἐκ τοῦ ἔρρω, τὸ δὲ ἔρρω ἐκ τοῦ φθείρω γέγονεν εἶρω, καὶ ἀποβολῇ τοῦ ι Αἰολικῶς καὶ κατὰ διπλασιασμὸν τοῦ ρ γίνεται ἔρρω, ὡς κείρω κέρρω, οἱ γὰρ Αἰολεῖς τὰ εἰς ρ λήγοντα ῥήματα βαρύτονα ἔχοντα τὴν εἰ παρατέλευτον μετατιθέντες τὸ ι εἰς ρ προφέρονται, οἷον σπείρω σπέρρω, δείρω δέρρω. Πόθεν τὸ ἐλαύνω ; παρὰ τὸ ἐλῶ δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων, καὶ παρὰ Βοιωτοῖς ἐλάω, καὶ κατὰ Αἰολεῖς προσθέσει τοῦ υ ἐλαύνω, καὶ κατὰ Δωριεῖς προσθέσει τοῦ ν ἐλαύνω.

27 οἱ γὰρ Δωριεῖς τὰ εἰς ω λήγοντα ῥήματα καθαρὰ τῷ ν προφέρουσιν, οἷον δύνω δύνω, θύνω θύνω, ὡς παρὰ τῷ Ὀμήρῳ (Ε 87) „θῦνε γὰρ ἀμπεδίον ποταμῷ πλήθοντι ἐοικώς .“ Πόθεν τὸ δάκνω ; παρὰ τὸ δῆκω κατὰ Ἴωνας, καὶ συστολῇ τοῦ η εἰς α δάκω, ὡς μεσημβρία μεσαμβρία, καὶ Πῆρις Πάρις, καὶ κατὰ Δωριεῖς προσθέσει τοῦ ν δάκνω. ἢ παρὰ τὸ δακάνω γέγονε κατὰ συγκοπὴν Αἰολικῶς καὶ Ἀττικῶς δάκνω. ἔθος γὰρ ἔχουσι τὰ βαρύτονα τῶν ῥημάτων συγκόπτειν, ἀντὶ γὰρ τοῦ ἀγείρω ἄγρω λέγουσιν, ἀφ' οὗ καὶ τὸ παρ' Ὀμήρῳ (Η 134) „ἀγρόμενοι Πύλιόι τε καὶ Ἀρκάδες ἐγχεσίμωρο ι .“ καὶ τὸ ἐγείρω, ἔργω, οἷον „ἔργετο δ ' ἐξ ὕπνου “ (Β 41). Πόθεν τὸ ὀρούω ; ἐκ τοῦ ὀρῶ, καὶ Ἰωνικῶς ἐπλεόνασε τὸ υ καὶ ἐγένετο ὀρύω. οἱ γὰρ Ἴωνες τὰ εἰς ω λήγοντα ῥήματα, εἴτε βαρύνονται, εἴτε περισπῶνται, διὰ υ τοῦ βαρυνομένου ἐκφέρουσιν, οἷον ἴδω ἰδύω, κινῶ κινύω, ἐξ οὗ τὸ „πυκναὶ κινύοντο φάλαγγες “ (Δ 281). καὶ Βοιωτικῶς ἐπλεόνασε τὸ ο καὶ ἐγένετο ὀρούω. οἱ γὰρ Βοιωτοὶ προστιθέασι τῷ υ τὸ ο καὶ βραχυνόμενον βραχύνουσι, μηκυνόμενον δὲ μηκύνουσιν, οἷον ὕλη οὔλη, ὕδωρ οὔδωρ, ὅθεν καὶ ἡμαρται τὸ ὀρούω ἔχον μακρὸν δίχρονον Βοιώτιον. Πόθεν τὸ καθίζω ; ἐκ τοῦ ἔζω τὸ καθεζομαι, καὶ Σικελικῶς ἐτράπη τὸ ε εἰς ι , καὶ γέγονεν ἴζω· οὗτοι γὰρ τὸ ἀρκτικὸν ε , (ἐν) ῶ ἔπεται ς , εἰς ι μετατιθέασιν, οἷον ἔσχω ἴσχω, ἔσπω ἴσπω, οὕτως οὖν καὶ τὸ ἔζω τὸ καθίζω, τὸ γὰρ ζ ἐκ τοῦ ς καὶ δ . Πόθεν τὸ πιφάσκω ; ἐκ τοῦ φῶ τὸ λέγω, καὶ κατὰ παραγωγὴν Δωρικὴν γίνεται φάζω, ὡς βῶ βάζω, καὶ Σικελικῶς διαλύσει τοῦ ζ εἰς ς καὶ κ , καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν γέγονε πιφάσκω. οἱ γὰρ Ἴωνες τὰ ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενα ῥήματα ἀναδιπλασιάζουσιν, οἷον λελάχασι, κεκάμασι, δεδέξεται. Πόθεν τὸ γινώσκω ; ἐκ τοῦ νοῶ καὶ πλεονασμῷ τοῦ γ Αἰολικῶς γνοῶ, ἐξ οὗ τὸ κατὰ στέρησιν ἀγνοῶ, καὶ κατὰ συγκοπὴν γνῶ, ὁ μέλλων γνῶσω καὶ ἐπενθέσει τοῦ κ πρὸ τοῦ δευτέρου ω γνῶσκω, καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν Ἰωνικῶς γινώσκω. Πόθεν τὸ γέντω ; ἐκ τοῦ ἔλω τὸ λαμβάνω, οὗ ὁ παθητικὸς ἐνεστὼς ἔλομαι, καὶ ὁ παρατατικὸς ἐλόμην, τὸ τρίτον ἔλετο καὶ κατὰ συγκοπὴν Αἰολικὴν ἔλτο, καὶ κατὰ μετάθεσιν τοῦ λ εἰς ν Δωρικῶς ἔντο καὶ πλεονασμῷ τοῦ γ Αἰολικῶς γέντω. Πόθεν τὸ πεφυζότες ; ἐκ τοῦ φύγω, καὶ Ἰωνικῶς ἐτράπη τὸ γ εἰς ζ , ὡς ὀλίγον ὀλίζον, καὶ γέγονε φύζω, καὶ ὁ μέσος παρακείμενος πέφυγα, καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον τροπῇ τοῦ γ εἰς ζ πέφυζα, ἢ μετοχὴ ὁ πεφυζώς, τοῦ πεφυζότος. Πόθεν τὸ δέχνημα ι ; ἐκ τοῦ δέχω δεχύω, ὡς ἐκ τοῦ ἄνω ἀνύω, δέχυμι καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν Δωρικῶς δέχνυμι, τὸ παθητικὸν δέχνυμαι, ἐξ οὗ τὸ „δέχνυσο μήτερ “ . Πόθεν τὸ „εἰλήλουθμεν “ (Ι 49. γ 71); ἐκ τοῦ ἐλεύθω, οὗ ὁ μέσος παρακείμενος ἤλευθα, καὶ Ἀττικῶς εἰλήλυθα, καὶ Ἰωνικῶς εἰλήλυθα, καὶ Βοιωτικῶς εἰλήλουθα· οἱ γὰρ Βοιωτοὶ προστιθέασι τῷ υ τὸ ο . τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν εἰληλούθαμεν, καὶ κατὰ συγκοπὴν Αἰολικὴν εἰλήλουθμεν. Πόθεν τὸ „ἐκλέλαθον κιθαριστύν

“ (B 600); ἐκ τοῦ λήθω τὸ λανθάνω, οὗ ὁ μέσος παρακείμενος λέληθα, καὶ κατὰ συστολήν Ἰωνικήν τοῦ η εἰς α λέλαθα, καὶ κατὰ Σικελοῦς τροπῇ τοῦ α εἰς ω λελάθω ἐνεστώς.

28 οὗτοι γὰρ τοὺς παρακειμένους μεταποιοῦσιν εἰς ἐνεστῶτας, οἷον πεποίηκα πεποιήκω. ἀπὸ δὲ τοῦ λελάθω γέγονεν ὁ παρατατικός λέλαθον καὶ ἐκλήλαθον. Παρεκβολαὶ τῶν εἰς μι ῥημάτων. Ποσοσύλλαβα θέλει εἶναι τὰ εἰς μι ῥήματα; τρισύλλαβα, οἷον τίθημι, ἴστημι, δίδωμι, ζεύγνυμι, χωρὶς τῶν τεσσάρων δισυλλάβων, οἷον εἰμὶ τὸ ὑπάρχω, φημὶ τὸ λέγω, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ φ ἡμί, καὶ εἴμι τὸ πορεύομαι. Καὶ πόσα ῥήματα εἰς μι εἰσὶ τὰ ὑπερβαίνοντα τὴν τρισυλλαβίαν; ἔξ· κεράννυμι, πετάννυμι, ὁμόργνυμι, ὀρέγγνυμι, ὀνίνημι καὶ δοκίμαμι, ὃ ἐστὶν Αἰολικὸν τὸ σημαῖνον τὸ δοκιμάζω. Ποῖα ῥήματα περισπώμενα ποιοῦσι παράγωγα εἰς μι ; ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ ἀναδιπλασιαζόμενα, οἷον θῶ τιθῶ τίθημι, στῶ ἰστῶ ἴστημι, δῶ διδῶ δίδωμι. εἵπομεν δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ τὸ φῶ. τοῦτο γὰρ οὐκ ἀναδιπλασιάζεται καὶ ποιεῖ παράγωγον ῥῆμα τὸ φημὶ, καὶ ὀλίγα τινὰ τοιαῦτα. Καὶ διατί οὐκ ἀναδιπλασιάζεται τὸ φῶ καὶ γίνεται πιφῶ, καὶ ἔξ αὐτοῦ πίφημι; ἐπειδὴ ἐγκλίνεται, οἷον ἄνθρωπόν φημι, καὶ τὰ ἐγκλινόμενα οὐ πάσχει ἀναδιπλασιασμόν, ἀλλὰ τούναντίον καὶ ἀποβολὴν, ὡς τὸ ἐμοὶ καὶ ἐμοί, οἷον ἤκουσέ μου, καὶ ἔδωκέ μοι· ἰδοὺ γὰρ ἀπέβαλον τὸ ε . Διατί ἡ πρώτη καὶ δευτέρα συζυγία τῶν εἰς μι τῷ η παραλήγεται, ἡ δὲ τρίτη τῷ ω , ἡ δὲ τετάρτη διχρόνῳ ἐκτεταμένῳ; ἡ μὲν πρώτη παραλήγεται τῷ η , ἐπειδὴ τὸ ἐντελὲς τοῦ πρωτοτύπου, ἀφ’ οὗ ἐγένετο, τῷ ε παραλήγει, οἷον τιθέω τιθῶ, τὸ δὲ ε εἰς η ἐκτείνεται, καὶ τούτου χάριν ἡ πρώτη συζυγία τῶν εἰς μι τῷ η παραλήγεται. ἡ δὲ δευτέρα ὁμοίως καὶ αὐτὴ τῷ η παραλήγεται, ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ τὸ ἐντελὲς τοῦ πρωτοτύπου, ἀφ’ οὗ ἐγένετο, εἰς α ἔχει, οἷον ἰστάω ἰστῶ, τὸ δὲ α εἰς η ἐκτείνεται, καὶ εὐλόγως καὶ αὐτὴ τῷ η παραλήγεται. ἡ δὲ τρίτη τῷ ω , ἐπειδὴ καὶ αὐτῆς τὸ ἐντελὲς τοῦ πρωτοτύπου τῷ ο παραλήγεται, οἷον διδῶ διδῶ, τὸ δὲ ο εἰς ω μέγα ἐκτείνεται, καὶ διὰ τοῦτο (καὶ αὐτὴ) τῷ ω παραλήγεται. ἡ δὲ τετάρτη τῷ υ παραλήγεται ἐκτεταμένῳ, ἐπειδὴ τὸ πρωτότυπον συνεσταλμένον αὐτὸ εἶχεν, οἷον πηγνύω, ζευγνύω, καὶ τούτου χάριν παραλήγεται αὐτῷ (ἡ τετάρτη) ἐκτεταμένῳ, ὅθεν ἐν τοῖς δυϊκοῖς καὶ πληθυντικοῖς συστέλλουσιν αὐτὸ εἰς τὴν πρωτοτύπου συστολήν. Εἰ τὸ ε ἐκτείνεται εἰς η ἐπὶ τῆς πρώτης συζυγίας (καὶ δευτέρας) τῶν εἰς μι , διατί μὴ καὶ ἐπὶ τοῦ εἰμὶ τὸ ὑπάρχω, ἀπὸ τοῦ ἔω γινομένου, ἐξέτεινε τὸ ε [εἰς η], ἀλλ’ εἰς τὴν εἰ δίφθογγον; ἵνα μὴ ἀπολέσῃ πάντως τὰ διὰ τοῦ ἔω πρωτοτύπου, θέλουσι γὰρ τὰ εἰς μι παράγωγα σώζειν τι τοῦ πρωτοτύπου, οἷον τὸ τίθημι. τοῦ τιθῶ ἔχει γὰρ τὴν ἄρχουσαν, καὶ τὸ ἴστημι τοῦ ἰστάω, καὶ τὸ δίδωμι τοῦ διδῶ, καὶ τὸ ζεύγνυμι τοῦ ζευγνύω. εἰ οὖν ἐγένετο καὶ διὰ τοῦ η , οὐδὲν [ἄν] ἔσωσε τοῦ πρωτοτύπου τοῦ ἔω, καὶ τούτου χάριν προσέλαβε τὸ ι καὶ ἐξέτεινε τὸ ε διὰ τῆς προσθήκης αὐτοῦ, ἐπειδὴ τὸ ε διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ι μεγεθύνεται, οἷον ἔχω εἶχον. Πόθεν δεικνύνται τὰ εἰς μι μὴ εἶναι Αἰολίδος διαλέκτου; ἐκ τόνου καὶ πνεύματος καὶ γραφῆς καὶ κλίσεως καὶ ἐκ τῆς ποσότητος τῶν συλλαβῶν. καὶ ἐκ τόνου μὲν, ἐπειδὴ οἱ Αἰολεῖς φεύγουσι τὴν ὀξεῖαν τάσιν, πᾶσαν γὰρ λέξιν ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν παρ’ ἡμῖν ὀξύτονον αὐτοὶ βαρύνουσι, χωρὶς τῶν προθέσεων καὶ τῶν συνδέσμων. τὸ δὲ εἰμὶ καὶ φημὶ ὀξύτονα οὐκ ἄρα εἰσὶν Αἰολικά ἀλλὰ κοινά. καὶ ἐκ τοῦ πνεύματος, ἐπειδὴ οἱ Αἰολεῖς φεύγουσι τὴν δασεῖαν, τὸ δὲ ἴστημι καὶ ἴημι δασύνονται, οὐκ ἄρα εἰσὶν Αἰολικά.

29 ἐκ τῆς γραφῆς, ἐπειδὴ τὰ εἰς μι οὐ θέλουσι διφθόγγῳ παραλήγεσθαι, χωρὶς τοῦ εἰμὶ τοῦ σημαίνοντος τὸ ὑπάρχω, καὶ τοῦ εἴμι τὸ πορεύομαι, παρ’ αὐτοῖς δὲ γέλαιμι διὰ τῆς αἰ διφθόγγου. οὐκ ἄρα εἰσὶν Αἰολικά. καὶ ἐκ τῆς κλίσεως, ἐπειδὴ οἱ Αἰολεῖς τῶν δευτέρων προσώπων τὸ ς ἀποβάλλοντες ποιοῦσι τὰ τρίτα, οἷον γέλαις γέλαι, καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων παρ’ ἡμῖν τὸ ι προσλαμβάνουσι καὶ γίνεται τὸ τρίτον, οἷον δίδως δίδωσι, τίθης τίθησι. καὶ ἐκ τῆς ποσότητος τῶν συλλαβῶν, παρὰ τοῖς Αἰολεῦσιν εὐρίσκονται ὑπερβαίνοντα τὰς τρεῖς συλλαβάς, οἷον δοκιμῶμι, ἔλευθερῶμι, παρ’ ἡμῖν δὲ οὐ θέλουσιν ὑπερβαίνειν τὰς τρεῖς συλλαβάς, καὶ διὰ

τοῦτο σημειοῦνται τὸ κεράννυμι, πετάννυμι, ὁμόργνυμι, ὀρέγγνυμι, ὀνίνημι. Πότερον τὰ εἰς μι παράγωγα ἰσοσυλλαβεῖ τοῖς πρωτοτύποις ἢ περιττοσυλλαβεῖ; τὰ ἀπὸ περισπωμένων θεμάτων παραγόμενα μιᾷ συλλαβῇ τῶν θεμάτων πλεονάζει, οἷον φῶ φημί, κιχρῶ κίχηρι, ἰῶ ἴημι, τὰ δὲ ἀπὸ βαρυτόνων ἰσοσυλλαβεῖ σχεδόν, τὸ ω μεταβάλλοντα εἰς μι, οἷον ὁμνύω ὁμνυμι, πηγνύω πήγνυμι. Διὰ τὸ τῶν ἄλλων συζυγιῶν τῶν βαρυτόνων οὐκ ἐγένετο παραγωγή τῶν εἰς μι χωρὶς τῆς ἔκτης; διὰ τὴν ἀσυνταξίαν τοῦ μ πρὸς τὰ καταλειπόμενα σύμφωνα. Εἰ τὰ εἰς μι λήγοντα οὐδέποτε διφθόγγῳ παραλήγεται, διὰ τὸ εἶμι τὸ ὑπάρχω διφθόγγῳ παραλήγεται; μήποτε οὖν τῆς Βοιωτῶν ἐστὶ διαλέκτου, καθάπερ τὸ φίλειμι καὶ τὸ νόειμι. καὶ γὰρ καὶ ἄλλα παρατρεπόμενά εἰσιν ἀπὸ διαφόρων διαλέκτων. εἰ δὲ τὸ ζῶ καὶ ζῆ συμφώνως ὁμολογεῖται ὅτι Δωρικόν ἐστίν, οὐδὲν τὸ κωλύον καὶ τοῦτο Βοιωτικόν εἶναι. Διὰ τὸ δισύλλαβα τῶν εἰς μι ληγόντων ῥημάτων ὀξύνονται, τὸ δὲ εἶμι ὃ σημαίνει τὸ πορεύομαι βαρύνεται; ἐπειδὴ οὐκ ἔστι φύσει δισύλλαβον, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἰῶ γέγονε περισπωμένου, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἴημι, ἔνθεν καὶ ἀπαρέμφατον ἰέναι καὶ εὐκτικὸν καταλαμβάνειν ἰοίη, οὗ συγκοπὴ τὸ ἴμι, ἐκτάσεως γενομένης ἀναγκαίης τοῦ ι διὰ τὸ παραλήγεσθαι μακρᾶ. Διὰ τὸ ἐν τῷ ἐσμί τὸ ς ἐπλεόνασεν, ἐμάθομεν γὰρ ὅτι οὐδὲν τῶν εἰς μι τῷ ε παραλήγεται; ἐπειδὴ πᾶν εἰς μι λήγον ῥῆμα θέλει μακρᾶ παραλήγεσθαι, διὰ τοῦτο ἐπλεόνασε[ν ἐν] τῷ ἐσμί τὸ ς, ὥσπερ καὶ ἐν τῷ εἶμι τὸ ι. Διὰ τὸ εἶμι τὸ ὑπάρχω καὶ τὸ φημί τὸ λέγω ὀξύνονται; ὅτι ἐγκλιτικά εἰσιν. τὰ δὲ ἐγκλιτικά ὄντα καθ' ἑαυτὰ ὀξύνονται; μετὰ δὲ ἑτέρας λέξεως συντιθέμενα ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον, οἷον ἄνθρωπός εἰμι, ἄνθρωπὸν φημι. Πόθεν τὸ εἰ δευτέρου προσώπου ὃ σημαίνει τὸ ὑπάρχεις, οἷον υἱός μου εἶ σύ; ἐκ τοῦ εἶμι τὸ ὑπάρχω, οὗ τὸ δεύτερον εἰς ὀξύτωνος, καὶ ἀποβολῇ τοῦ ς εἰ περισπωμένως. ἢ ὡς φησιν Ἀπολλώνιος ἐκ τοῦ ἔω τὸ ὑπάρχω, οὗ ὁ ἐνεστὼς παθητικὸς ἔομαι, τὸ δεύτερον ἔη, καὶ κατὰ Ἀττικοὺς τροπῇ τοῦ η εἰς τὴν εἰ δίφθογγον γίνεται εἶ. Πόθεν τὸ ἐσσί ἀντὶ τοῦ ὑπάρχεις, οἷον „ἔχθιστος δέ μοι ἐσσί διοτρεφῶν βασιλῆων“ (Α 176); ἐκ τοῦ ἐσμί, τροπῇ τοῦ μι εἰς ς γίνεται ἐς διὰ δύο ςς. καὶ ἐπειδὴ ἀδύνατον, δύο τὰ αὐτὰ σύμφωνα ἐν μιᾷ συλλαβῇ παραλαμβάνεσθαι, προσέλαβε τὸ ι καὶ ἐγένετο ἐσσί, οὗ τὸ τρίτον γινόμενον ἐσσί, καὶ διὰ τὸ συμπίπτειν τῷ δευτέρῳ ἔτρεψε τὸ ἐν ς εἰς τ καὶ ἐγένετο ἐστί.

- 30 Πόθεν δὴλον ὅτι τὸ ἐστί Δωρικόν ἐστίν; ὡς εἰς τι λήγον. εἰώθασιν γὰρ οἱ Δωριεῖς ἐπὶ τῶν εἰς μι τὰ τρίτα πρόσωπα τῶν ἐνικῶν εἰς τι ποιεῖν, οἷον δίδωσι δίδωτι καὶ φασί φατί. Καὶ πόθεν ἐνδείξομεν ἡμεῖς ὅτι οὐκ ἔστι Δωρικόν; ἐκ τοῦ μὴ καθαριεῦναι τὸ τ. πάντα γὰρ τὰ εἰς τι Δωρικὰ καθαρὸν ἔχουσι τὸ τ, οἷον δίδωτι, φατί, τοῦτο δὲ μὴ ἔχον καθαρὸν τὸ τ δηλονότι οὐκ ἔστι Δωρικόν, ἀλλ' ὅμοιον Δωρικῷ. Πῶς ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ ἐπὶ τῶν εἰς μι τὰ τρίτα πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν; ὡς δοξάζει ὁ Ἀπολλώνιος κατὰ δοκοῦσαν διαίρεσιν, ὅτι συστέλλουσι τὴν παραλήγουσαν καὶ προσλαμβάνουσι τὸ α πρὸ τοῦ ς καὶ ἐκτείνουσιν αὐτὸ κατὰ τὸν κανόνα τὸν λέγοντα, ὅτι τὰ εἰς ι λήγοντα ῥήματα μακρᾶ θέλουσι παραλήγεσθαι, οἷον τιθεῖσι τιθέασι, διδοῦσι διδόασι, ζευγνῦσι ζευγνύασιν. ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς νομίζει γενέσθαι διαίρεσιν τῆς μακρᾶς, τουτέστι τοῦ τιθεῖσι τὴν εἰ δίφθογγον διαλύεσθαι εἰς τὸ ε καὶ α, καὶ τοῦ διδοῦσι τὴν ου δίφθογγον εἰς ο καὶ α, καὶ τοῦ ζευγνῦσι τὸ υ εἰς υ καὶ α, ἅπερ οὐκ ἔστιν ἀληθές. καὶ γὰρ διάλυσις, εἰς ταῦτα ἀναλύονται, ἐξ ὧν καὶ συνίστανται. Καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν ἐπὶ τῶν εἰς μι γίνεται τοῦτο τὸ σχῆμα κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν; ἵνα ὁμοτονήσῃ τοῖς ἰδίους πρώτοις. τὸ γὰρ τίθεμεν τίθετε καὶ δίδομεν δίδοτε καὶ ζεύγνυμεν ζεύγνυτε προπαροξύνονται, καὶ ἐπειδὴ τὸ τιθεῖσι καὶ διδοῦσι περισπῶνται, οὐχ ὁμοτονοῦσι τοῖς ἰδίους πρώτοις καὶ δευτέροις ἐγένετο ἡ δοκοῦσα διαίρεσις ἐν τοῖς τρίτοις, ἵνα ὁμοτονήσωσι τοῖς ἰδίους πρώτοις καὶ δευτέροις. Τί φησιν ὁ Ἡρωδιανὸς περὶ τοῦτο; φησὶν ὅτι τὰ τρίτα πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἐνεστῶτος θέλουσι περιττοσυλλαβεῖν τοῦ τρίτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου παρατατικοῦ καὶ ἰσοσυλλαβεῖν. καὶ περιττοσυλλαβοῦσι μὲν, ὅτε ἀπὸ φωνήεντος ἄρχεται τὸ

θέμα, οἷον ἔχουσιν εἶχον, ἄγουσιν ἦγον, ἔλκουσιν εἴλκον, χωρὶς τῶν ἀπὸ προθέσεως ἀρχομένων. ἰσοσυλλαβοῦσι μὲν ὅτε ἀπὸ συμφώνων ἄρχεται ὁ ἐνεστῶς, οἷον τύπτουσιν ἔτυπτον, λέγουσιν ἔλεγον, χωρὶς πάλιν τῶν ἀπὸ προθέσεως ἀρχομένων. ἐπὶ δὲ τῶν εἰς μι παρεμβιάσθη ὁ κανὼν. ἰδοὺ γὰρ τιθεῖσιν ὁ ἐνεστῶς καὶ ὁ παρατατικός ἐτίθесαν, διδοῦσιν ἐδίδοσαν, ζευγνῦσιν ἐζεύγνυσαν, τοῦ ἐνεστῶτος ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένου, ἰσοσυλλαβεῖν ὀφείλων, περιττοσυλλαβεῖ. καὶ ἀπὸ τοῦ εἰσὶν ὁ παρατατικός ἦσαν ὥφειλεν ἔνδειαν ἔχειν μιᾶς συλλαβῆς, ἐπειδὴ ὁ ἐνεστῶς ἀπὸ φωνήεντος ἤρξατο. διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν γίνεται ἡ δοκοῦσα διαίρεσις, ἵνα φυλαχθῇ τὰ τῆς ἀναλογίας, οἷον τιθέασιν ἐτίθесαν, διδόασιν ἐδίδοσαν, ζευγνύασιν ἐζεύγνυσαν. Διατί ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου τῶν πληθυντικῶν οὐ ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ διάλυσιν ἐπὶ τῆς παραληγούσης ὡς ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν; ἐπειδὴ ταῦτα προπαροξύνονται, ὅθεν τινὲς ἀττικίζειν νομίζοντες ἀμαρτάνουσιν ἐν τῷ λέγειν τιθέαμεν τιθέατε, διδόαμεν διδόατε, ζευγνύαμεν ζευγνύατε. Πόθεν τὸ ἰᾶσι ν , ὃ σημαίνει τὸ πέμπουσιν; ἐκ τοῦ ἴημι, ὃ σημαίνει τὸ πέμπω, γίνεται τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν ἴημεν, τὸ τρίτον ἰεῖσι, καὶ κατὰ Ἀττικούς συστολῇ τῆς παραληγούσης καὶ προσόδῳ τοῦ α μακροῦ γίνεται ἰέασι προπαροξυτόνως.

- 31 Καὶ ἐπειδὴ τὸ ε καθαρὸν ἐστὶ, συναιρεῖται καὶ κινρᾶται τὸ ε καὶ α μακρὸν, καὶ γίνεται ἰᾶσι προπερισπωμένως. Καὶ διατί ἐν τῷ τιθέασι καὶ τοῖς ὁμοίοις οὐ γίνεται συναίρεσις, ὥσπερ ἐν τῷ ἰᾶσιν; ἐπειδὴ τὸ τιθέασι καὶ τὰ ὅμοια οὐκ ἔχουσι καθαρὸν τὸ ε , ὥσπερ ἐν τῷ ἰέασι, καὶ τούτου χάριν οὐ ποιοῦσι τὴν συναίρεσιν. Καὶ διατί τὸ ἔασιν οὐ συναιρεῖται μὴ ἔχον πρὸ αὐτοῦ σύμφωνον; ἐπειδὴ οὐ χρῶνται οἱ Ἀττικοὶ τῷ ἔασιν ἀλλ' οἱ Ἰῶνες. οἱ δὲ Ἀττικοὶ εἰσὶν οἱ ποιοῦντες τὴν συναίρεσιν. οἱ γὰρ Ἰῶνες μᾶλλον διαλύουσι, καὶ τούτου χάριν οὐκ ἐγένετο ἐν τῷ ἔασι συναίρεσις. Πόθεν τὸ ἰᾶσι προπαροξυτόνως, ὃ σημαίνει τὸ πορεύονται; ἐκ τοῦ εἶμι τὸ πορεύομαι τῆς πρώτης συζυγίας τῶν εἰς μι , οὗ τὸ δεύτερον εἰς τὸ παρ' Ἡσιόδῳ (Op. 208) „τῇ δ' εἰς ἧς ἂν ἐγὼ περ ἄγω καὶ αἰοδὸν ἐοῦσαν “ . τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν ἴμεν διὰ τοῦ ι βραχέος, τὸ τρίτον εἶσι (sic) διὰ μακροῦ τοῦ ι , καὶ κατ' Ἀττικούς συστολῇ τοῦ ι καὶ προσόδῳ τοῦ α γίνεται ἰᾶσι προπαροξυτόνως, ὥσπερ τιθέασιν, ὡς καὶ ὁ ποιητής (Π 160) φησιν „καὶ τ' ἀγελῆδον ἴασιν “ . Διατί τὸ ἰᾶσιν οὐ συναιρεῖται ὥσπερ τὸ ἰᾶσιν; ἐπειδὴ τὸ ι καὶ α οὐδέποτε συναιρεῖται ὥσπερ τὸ ε καὶ α , καὶ τούτου χάριν τὸ ἰᾶσιν οὐ συναιρεῖται. Πόθεν τὸ ἦν ἐγώ; ἀπὸ τοῦ εἶμι τοῦ σημαίνοντος τὸ ὑπάρχω, οὗ ὁ παρατατικός εἶν καὶ κατὰ ἕκτασιν Ἀττικὴν τοῦ ε εἰς η γίνεται ἦν. (καὶ μένει καὶ τὸ ι ἀνεκφώνητον.) καὶ ἐπειδὴ κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι τὰ εἰς ν λήγοντα ῥήματα οὐδέποτε ἔχουσι πρὸ τοῦ ν ἀνεκφώνητόν τι, ἀπεβλήθη τὸ ι καὶ ἐγένετο ἦν ἐγώ. Πόθεν τὸ ἦσθα ὃ σημαίνει τὸ ἐγένου, οἷον σὺ ἦσθα βοηθός; ἀπὸ τοῦ εἶμι τὸ ὑπάρχω, (καὶ) ὁ παρατατικός εἶν, καὶ κατ' ἕκτασιν τοῦ ε εἰς η ἦν (μένοντος καὶ τοῦ ι ἀνεκφωνήτου). καὶ ἐπειδὴ ὡς ἀνωτέρω εἴρηται τὰ εἰς ν λήγοντα οὐδέποτε ἔχουσι πρὸ τοῦ ν ἀνεκφώνητόν τι, ἀπεβλήθη τὸ ι καὶ ἐγένετο ἦν, τὸ δεύτερον ἦς, καὶ κατ' ἐπέκτασιν τῆς θα συλλαβῆς γίνεται ἦσθα. Πόθεν τὸ ἦν ἐκεῖνος τρίτον πρόσωπον; ἀπὸ τοῦ ἔω τὸ ὑπάρχω, οὗ ὁ δεύτερος ἀόριστος ἦον, τὸ δεύτερον ἦες, τὸ τρίτον ἦε. καὶ ἐπειδὴ τὸ ε ἐφίλει τὸ ν , προσέλαβεν αὐτὸ καὶ ἐγένετο ἦεν, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ (θ 233) „ἦεν ἐπηετανός “ , καὶ συναιρέσει τοῦ η καὶ ε εἰς αὐτὸ τὸ η , ὥσπερ καὶ τὸ ἡ ἐμὴ ἡ μὴ, γίνεται τὸ τρίτον πρόσωπον ἦν, καὶ μένει καὶ τὸ ν τῆς συναιρέσεως γενομένης, ὥσπερ καὶ τὸ εἰστήκειν τρίτον πρόσωπον ὑπερσυντελίκου. γέγονε γὰρ ἐκ τοῦ ἐστήκω, ὃ μέσος ὑπερσυντελικὸς εἰστήκειν καὶ τὸ τρίτον εἰστήκει, καὶ κατὰ διάλυσιν Ἰωνικὴν εἰστήκεε, καὶ προσέλαβε τὸ ν καὶ ἐγένετο εἰστήκεεν, καὶ κατὰ συναίρεσιν Ἀττικὴν τῶν δύο εε εἰς τὴν ει δίφθογγον γέγονεν εἰστήκειν, καὶ μένει τὸ ν τῆς συναιρέσεως γινομένης. Διατί τοῦ ἴστημι ὁ παρακείμενος οὐκ ἐγένετο ἔστηκα, ἵνα φυλάξῃ τὴν παραλήγουσαν τοῦ μέλλοντος ἀλλ' ἐγένετο ἔστακα; διὰ τὸ μὴ συνεμπεσεῖν τῷ ἀπὸ τοῦ ἐστήκω μέσῳ παρακειμένῳ, οὗ ὁ μέλλον ἐστήξω, ἐξ

οὗ τὸ παρὰ Καλλιμάχῳ (Hymn. in Apoll. 15) „ἐστήξιν τὸ πλῆθος πα ρ ’ ἀρχαῖος θεμέλοις (sic)“, καὶ ὁ παρακείμενος ἔστηκα. Πόθεν τὸ τέθεικα Βοιωτικόν; ἀπὸ τοῦ θείω, ἀφ’ οὗ „θείομε ν , ἄν δ ’ αὐτὴν Χρυσηΐδα καλλιπάρηο ν .

32 “ καὶ ὁ μέλλων θήσω, ὁ παρακείμενος τέθεικα. Πόθεν δῆλον ὅτι τὸ τέθεικα Βοιωτικόν ἐστίν; ἐπειδὴ οἱ Δωριεῖς τὸ η ὅπερ οὐ τρέπουσιν εἰς α , οἱ Βοιωτοὶ τρέπουσιν εἰς τὴν ει δίφθογγον. τὸ δὲ τρεπόμενον εἰς α παρὰ Δωριεῦσιν οἱ Βοιωτοὶ εἰς τὴν ει δίφθογγον οὐ τρέπουσιν, οἷον ἐν τῷ ἥρωες, ἐπειδὴ οἱ Δωριεῖς οὐ τρέπουσι τὸ η εἰς α —οὐδὲ γάρ φασιν ἄρωες—οἱ Βοιωτοὶ τρέποντες τὸ η εἰς τὴν ει δίφθογγον φασὶν εἴρωες, ἐν δὲ τῷ ἡδύ, ἐπειδὴ τρέπουσιν οἱ Δωριεῖς τὸ η εἰς α , ὡς Θεόκριτός (I, 1) φησιν „ἀδύ τι τὸ ψιθύρισμα “ οὐ τρέπουσιν οἱ Βοιωτοὶ εἰς τὴν ει δίφθογγον —οὐδὲ γάρ φασιν εἰθὺ διὰ διφθόγγου—οὕτως οὖν καὶ ἐνταῦθα, ἐπειδὴ οἱ Δωριεῖς ἐπὶ τοῦ τέθεικα οὐ τρέπουσι τὸ η εἰς α , τούτου χάριν οἱ Βοιωτοὶ τρέπουσιν αὐτὸ εἰς τὴν ει δίφθογγον. Διατί ἐπὶ τῶν εἰς μι ἐπιλιμπάνουσιν οἱ μέσοι παρακείμενοι; ἐπειδὴ πᾶς παρακείμενος ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενος ἢ ἀπὸ τοῦ ε οὐδέποτε δυσλλαβεῖ. καὶ τοῦτ’ εὐλόγως. θέλει γὰρ τὴν πρώτην ἔχειν ἀπὸ κλίσεως, καὶ τὴν τελευταίαν χαρακτηρίζουσαν τὴν τοῦ παρακειμένου λήγουσαν, θέλει ἔχειν τίποτε τοῦ θέματος, καὶ εὐρίσκεται ὑπὲρ δύο συλλαβὰς τὰ τοιαῦτα. ἐπειδὴ οὖν ἐν τοῖς τοιούτοις ῥήμασι τρισυλλαβοῦντος τοῦ ἐνεργητικοῦ ἠναγκάζεται ὁ μέσος παρακείμενος εἰς δυσλλαβίαν περιστάσθαι, ἀρχόμενος ἀπὸ συμφώνου ἢ μόνου τοῦ ε , ὅπερ ἀδύνατον (καὶ) τούτου χάριν ἐπὶ τῶν εἰς μι ὁ μέσος παρακείμενος ἐπιλιμπάνει. Διατί ἐπὶ τῶν εἰς μι σεσημειώται ἔθηκ α , ἔδωκ α , ἦκ α , ἀόριστοι; ἐπειδὴ οὐκ ἐφύλαξαν τὸ σύμφωνον τοῦ μέλλοντος, καὶ ὅτι δι’ ἀφώνων ἐξηνέχθησαν. οὐδέποτε γὰρ ὁ πρῶτος ἀόριστος δι’ ἀφώνου ἐκφέρεται, ἀλλὰ δι’ ἐνὸς τῶν ἐπτὰ ἡμιφώνων τοῦ ξ , ψ , λ , μ , ν , ρ , σ . Διατί τοῦ ζεύγνυμι καὶ ῥήγνυμι καὶ πήγνυμι οὐκ ἀποβάλλεται ἡ ἀρχουσα ἐπὶ τοῦ μέλλοντος; καθὸ οὐ διήκει δι’ ὅλου ὁ λόγος, ἀλλ’ ἐκείνων ἀποβάλλεται ἡ ἀρχουσα, ὧν καὶ τὸ ἄρχον δεδιπλασιάσται διὰ τοῦ ι , οἷς καὶ ὑποτακτικὰ παράκεινται, οἷον τὸ τίθημι τιθῶ καὶ δίδωμι διδῶ, ὧν ὁ μέλλων θήσω καὶ δώσω. καὶ ἄλλως ὅτι ἀντίθεσιν πεποιήνται ἀνυπόστατον. οὐδὲν γὰρ τῶν εἰς μι ληγόντων κλίσιν ἀναδέχεται τὴν εἰς τοὺς λοιποὺς χρόνους. ὅτι ἀπὸ παραγῶγων εἰσὶ τῶν υω . εἴγε οὐδὲ αὐτὰ τὰ πρωτότυπα τὴν αὐτὴν κλίσιν ἀναδέχεται, λέγω δὲ τὸ ῥηγνύω, ζευγνύω, πηγνύω, ἀφ’ οὗ τὸ ζεύγνυμι καὶ πήγνυμι καὶ τούτοις παραπλήσια. Περὶ παθητικῶν (τῶν εἰς μι). Διὰ ποῖαν αἰτίαν ἐν τοῖς εἰς μι συστέλλεται ἡ παραλήγουσα τοῦ παθητικοῦ ἐνεστώτος; διότι ἐν αὐτοῖς αἱ γενικαὶ τῶν παρατατικῶν μετοχῶν ἰσόχρονοι θέλουσιν εἶναι ἐν τῇ ποιότητι τῶν φωνηέντων κατὰ τὴν παραλήγουσαν τῇ παραληγούσῃ τοῦ παθητικοῦ ῥήματος, οἷον λέγοντος λέγομαι, νικῶντος νικῶμαι, διδόντος δίδομαι, ἰστάντος ἴσταμαι, τιθέντος τίθεμαι. καὶ τούτου χάριν συστέλλεται ἡ παραλήγουσα τῶν παθητικῶν τῶν εἰς μι . Πόθεν τὸ ἦμαι καὶ κεῖμαι πεπονθότα εἰσὶ; ἀπὸ τοῦ ἔω βαρυτόνου τοῦ σημαίνοντος τὸ κάθημαι, ἐξ οὗ γίνεται περισπωμένως ἐῶ, καὶ ἐκ τοῦ κέω γίνεται περισπωμένως κεῶ, καὶ ἐξ αὐτῶν γίνονται παράγωγα εἰς μι ἔημι καὶ κέημι, καὶ τούτων τὸ παθητικὸν ἔεμαι καὶ κέεμαι, καὶ τὰ εε συναλείφονται πῇ μὲν εἰς η πῇ δὲ εἰς τὴν ει δίφθογγον, καὶ γίνεται ἦμαι καὶ κεῖμαι, ὡς ἱπέες ἱππεῖς καὶ ἱππῆς. Πόθεν τὸ δύνη καὶ ἐπίστ η ; ἀπὸ τοῦ δύνασαι καὶ ἐπίστασαι κατὰ πάθος Ἰάδος διαλέκτου γέγονεν ἐνδεία τοῦ ς καὶ τροπῇ τοῦ α εἰς ε δύνεαι καὶ ἐπίστεαι, καὶ κράσει τοῦ ε καὶ α εἰς η φυλαττομένου καὶ τοῦ ι δύνη καὶ ἐπίστη.

33 αὕτη δὲ ἡ χρῆσις παρὰ μὲν τοῖς ποιηταῖς μᾶλλον ἐστὶ, παρὰ δὲ τοῖς ἀττικίζουσι σπανίως. Καὶ πόθεν τὸ ἐπίσταμα ι ; ἐκ τοῦ ἴσημι τὸ γινώσκω, καὶ τὸ παθητικὸν ἴσαμαι καὶ πλεονασμῷ τοῦ τ ἐπίσταμαι. Διατί τὸ εἰμί τὸ ὑπάρχω καὶ εἴμι τὸ πορεύομαι οὐ ποιοῦσι παθητικὸν ἐνεστώτα, τὸ μὲν ἔμαι τὸ δὲ ἴμαι; τὸ μὲν εἰμί τὸ ὑπάρχω οὐ ποιεῖ παθητικόν, ἐπειδὴ ὑπαρκτικόν ἐστὶ, τὰ δὲ ὑπαρκτικά οὐ ποιοῦσι παθητικά, τὸ δὲ εἴμι τὸ πορεύομαι οὐ ποιεῖ παθητικόν, ἐπειδὴ οὐδὲν

πλέον θέλει σημαίνει τοῦ εἶμι [τὸ] ἴμαι, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἔχει σημασίαν. τούτου χάριν οὐ ποιοῦσι παθητικά. Πόθεν τὸ ἐκρέμω, ὡς τὸ παρὰ τῷ ποιητῇ (Ο 18) „ἢ οὐ μέμνη ὅτε τ' ἐκρέμω“; ἀπὸ τοῦ κρέμαμι κρέμαμαι δευτέρας συζυγίας τῶν εἰς μι, καὶ ὁ παρατατικός ἐκρεμάμην, ἐκρέμασο, καὶ Ἰωνικῇ ἀφαιρέσει τοῦ ς, καὶ συναλοιφῇ Ἀττικῇ τοῦ αὐτοῦ εἰς ὦ μέγα ἐκρέμω. Καὶ διατί οὐ γίνεται τὸ ἐκρέμω ἀπὸ τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων, ὡς ἀπὸ τοῦ κρεμάω κρεμῶ; ἢ δευτέρα συζυγία τῶν περισπωμένων ἐπὶ τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ τῶν παθητικῶν τῷ ὦ παραλήγεται, τὸ δὲ κρέμαμαι ἐκρεμάμην τῷ α παραλήγεται, καὶ οὐχ εὗρηται διὰ τοῦ ὦ, ἀλλ' ὥσπερ ἐκ τοῦ ἴστημι ἰστάμην, οὕτως καὶ ἐκ τοῦ κρέμαμι ἐκρεμάμην. καὶ ἄλλως ὅτι τὰ ἀπὸ περισπωμένων δευτέρα πρόσωπα τοῦ παρατατικοῦ περισπῶνται, οἷον ἐβόωμην ἐβόω, τὸ δὲ ἐκρέμω παροξύνεται, καὶ τούτου χάριν οὐ δύναται εἶναι ἀπὸ τοῦ κρεμῶ περισπωμένου. Διὰ ποίαν αἰτίαν οὐ προπερισπᾶται τὸ ἔκεισο ἔκειτο, ὅπερ ἐκ τοῦ ἐκέετο συνήρηται, ὥσπερ καὶ ἐκ τοῦ ἐπνέετο ἐπνέετο, ἐχέετο ἐχεῖτο καὶ κατεχεῖτο; ὅτι οὐ δυνατόν ἐστι τρισυλλαβήσαντα ῥήματα τῶν εἰς μι ληγόντων, ὅτε μὴ ὑπὸ τονικοῦ τινος ῥήματος εὐθύνεται, μὴ οὐχὶ τρίτην ἀπὸ τέλους ἔχειν τὴν ὀξεῖαν. εἶγε καὶ αὐτὰ τὰ θέματα παραχθέντα κατὰ τρεῖς συλλαβὰς οὐκ ἄλλω χρῆται τόνῳ ἢ τῷ τρίτῳ ἀπὸ τέλους. καὶ τούτου χάριν τὸ ἔκεισο ἔκειτο προπαροξύνεται, τὸ δὲ ἐπνέετο καὶ ἐχεῖτο ἀπὸ περισπωμένων εἰσὶ τοῦ πνῶ καὶ χῶ, καὶ τούτου χάριν προπερισπῶνται. Πόθεν τὸ ἔσο (?), οἷον „τέττα σιωπῶν ἔσσω“ (Δ 412); ἐκ τοῦ ἤμην, καὶ τὸ δευτέρα ἦσο, καὶ συστολῇ τοῦ η εἰς ε, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ς ἔσσο. Διατί ἐκ τοῦ τέθειμαι παρακειμένου οὐ γίνεται ἀόριστος ἐτείθην ἀλλ' ἐτέθη ν; ἐπειδὴ πᾶς παθητικός ἀόριστος τῶν εἰς μι βραχεῖα θέλει παραλήγεσθαι, καὶ τούτου χάριν ἀποβάλλει τὸ κατὰ πλεονασμόν ι, ὡς λέλεσθαι, ἵνα βραχυκαταληκτῇ. Καὶ πῶς οἱ ἐγνώσθην καὶ ἡδυνάσθην ἀόριστοι μακρᾷ παραλήγονται; ἐπειδὴ οὐκ εἰσὶν ἀπὸ τῶν εἰς μι. οὔτε γὰρ ἐκ τοῦ γνῶμι γέγονεν ἐγνώσθην, οὔτε ἐκ τοῦ δύνημι ἡδυνάσθην, ἀλλ' ὁ μὲν ἐγνώσθην ἐκ τοῦ γνῶω ἔκτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων, οὗ ὁ [μέλλων] γνῶσω, ὁ παρακείμενος ἔγνωκα, ὁ παθητικός ἔγνωσμαι, ὁ ἀόριστος ἐγνώσθην. ὁ δὲ ἡδυνάσθην ἐκ τοῦ δυνάζω τετάρτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων, ὁ μέλλων δυνάσω, ὁ παρακείμενος δεδύνακα, ὁ παθητικός δεδύνασμαι, ὁ ἀόριστος ἐδυνάσθην, καὶ τροπῇ τοῦ ε εἰς η Ἀττικῶς ἡδυνάσθην, ὡς ἐν τῷ „ἀλλὰ γὰρ καταπέψαι μέγαν ὄλβον οὐκ ἡδυνάσθην“ (Pind.

34 Ol. I. 55). Κατὰ ποίαν διάλεκτον γίνεται τὸ ἔθου δευτέρον πρόσωπον; κατὰ Ἀττικὴν (διάλεκτον γίνεται τὸ ἔθου δευτέρον πρόσωπον). οἱ γὰρ Ἴωνες ἀποβάλλουσι τὸ ς καὶ ἐκ τοῦ ἔθεσο ποιοῦσιν ἔθεο, καὶ οἱ Ἀττικοὶ συναιροῦντες τὸ ε καὶ ο εἰς τὴν ου δίφθογγον ποιοῦσιν ἔθου, ὥσπερ καὶ τὸ ἔδεο ἔδου. οὐκ ἐπὶ πᾶσι δὲ τοῖς τοιούτοις δευτέροις προσώποις τοῦτο ποιοῦσιν οἱ Ἴωνες καὶ οἱ Ἀττικοί, ἀλλ' ἐν τισιν αὐτῶν, καὶ δυνατόν μὲν τοὺς Ἴωνας ἀποβολὴν ποιεῖσθαι τοῦ ς, τῶν Ἀθηναίων μὴ συναιροῦντων, τοὺς δὲ Ἀθηναίους συναίρεσιν ποιεῖσθαι, τῶν Ἰώνων μὴ ἀποβαλλόντων τὸ ς, ἀδύνατον, ἐπειδὴ πᾶσα συναίρεσις ἀπὸ καθαροῦ τῶν φωνηέντων θέλει γίνεσθαι. Περὶ ἀπαρεμφάτων. Τίνος παραλήγουσαν θέλει φυλάττειν τὰ ἀπαρέμφατα; τὰ εἰς ναι ἀπαρέμφατα καὶ τὰ εἰς θι προστακτικὰ θέλουσι φυλάττειν τὴν παραλήγουσαν τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ὀριστικοῦ, οἷον τίθημι τιθέναι, ὅτι τίθεμεν, δίδωμι διδόναι, ὅτι δίδομεν, ἴστημι ἰστάναι, ὅτι ἴσταμεν, ζεύγνυμι ζευγνύναι, ὅτι ζεύγνυμεν, συνεσταλμένως, χωρὶς τοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ ὑπερσυντελικοῦ. Καὶ διατί ὁ παρακείμενος καὶ ὁ ὑπερσυντελικὸς ὁμοίως καὶ οἱ μέσοι οὐ φυλάττουσι τὴν παραλήγουσαν τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τῶν ἰδίων ὀριστικῶν; ἐπειδὴ τῶν δύο χρόνων μαχομένων, λέγω δὲ τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικοῦ καὶ μελλόντων ἀμφοτέρων φυλάττει ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ τὴν παραλήγουσαν τῶν ἰδίων ὀριστικῶν τῶν πληθυντικῶν προσώπων. τούτου χάριν ἀπέλιπεν ἡ παραλήγουσα τῶν πρώτων προσώπων τῶν πληθυντικῶν τῶν ἰδίων

ὀριστικῶν ἐπὶ τῶν εἰς ναι ἀπαρεμφάτων τοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ ὑπερσυντελείκου καὶ τοῦ μέσου, καὶ ἐφύλαξε τὴν παραλήγουσαν τῶν τρίτων ἐνικῶν. Καὶ πῶς τὸ εἶναι ἀντὶ τοῦ ὑπάρχειν ἐκ τοῦ εἰμί γινόμενον οὐκ ἐφύλαξε τὴν παραλήγουσαν τοῦ πρώτου τῶν πληθυντικῶν, καὶ ἐγένετο εἶναι ἢ ἔέναι, ἀλλ' εἶναι; ἐπειδὴ οὐ μόνον ἐμὲν ἢ ἐσμέν εὐρίσκεται τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν [ἐν] τῷ ἰδίῳ ὀριστικῷ, ἀλλὰ καὶ εἰμέν, καὶ τούτου χάριν ἐγένετο εἶναι· τὸ δὲ εἶναι ἀντὶ τοῦ πορεύεσθαι παραλόγως ἐγένετο διὰ τῆς εἰ διφθόγγου, ὥφειλε γὰρ διὰ τοῦ ι εἶναι. καθόλου γὰρ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ὀριστικοῦ διὰ τοῦ ι ἐκφέρεται. Περὶ προστακτικῶν. Διατί τὸ δίδωθι μακρᾷ παραλήγεται, οἷον „δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλοῦ“ (γ 380), ἐνεστώτος χρόνου ὄντος, τὰ δὲ προστακτικὰ τοῦ ἐνεστώτος βραχεῖα θέλει παραλήγεσθαι; ποιητικῶς ἐξετάθη τὸ ο εἰς ω , τὸ γὰρ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ὀριστικοῦ βραχεῖα παραλήγεται, καὶ ὥφειλε καὶ τὸ προστακτικὸν βραχεῖα παραλήγεσθαι. ἀλλ', ὡς εἴπομεν, ποιητικῶς ἐξετάθη τὸ ο εἰς ω . Πῶς γέγονε τὸ ἴσθ ι ; ἀπὸ τοῦ εἰμί τὸ ὑπάρχω, καὶ διὰ τοῦ ι καὶ ς , καίτοι τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἐμὲν καὶ οὐκ ἰμὲν, καὶ ἐκ τοῦ ἐμὲν γέγονεν ἀνάλογον ἔθι ὥσπερ καὶ ἐν τῷ ἔχω πλεονάσαντος τοῦ ς ἐτράπη τὸ ε εἰς ι καὶ γέγονεν ἴσχω. πολλάκις γὰρ πλεονάσαντος συμφώνου τρέπεται τὸ φωνῆεν εἰς ι , ὡς ἐν τῷ μένω μίνω.

35 ἐν μέντοι τῷ ἔστω τρίτῳ προσώπῳ οὐκ ἐτράπη τὸ ε εἰς ι , ἀλλ' ἔμεινεν (ὡσαύτως), καίπερ πλεονάσαντος τοῦ ς . Πῶς γέγονε τὸ ἴσθ ι , ὃ σημαίνει τὸ γίνωσκε; ἀπὸ τοῦ ἴσημι δευτέρας συζυγίας τῶν εἰς μι , καὶ Δωρικῶς ἐτράπη τὸ η εἰς α , καὶ γέγονεν ἴσαμι, ὡς Θεόκριτος (V, 119) δηλοῖ λέγων „καλῶς μάλα τοῦτό γ' ἴσαμι·“ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἴσαμεν, καὶ συγκοπῇ τοῦ α γέγονεν ἴσμεν, καὶ τὸ προστακτικὸν ἴσθι, τὸ τρίτον ἴστω. Πῶς γέγονε τὸ σχέ ς , σφές ὃ σημαίνει τὸ εἰσένεγκε, καὶ τὸ σπές ὃ σημαίνει τὸ εἰπέ; ἐκ τοῦ σχῶ καὶ σφῶ καὶ σπῶ, ὧν οἱ δεύτεροι ἀόριστοι ἔσχον, ἔσφον, ἔσπον, καὶ τὰ προστακτικὰ αὐτῶν σεσημειώνονται, καὶ γίνονται σχέϛ, ἐξ οὗ τὸ ἐπίσχεϛ, καὶ σφές καὶ σπές, καίπερ ὀφείλοντα γίνεσθαι σχέϛ, σφέϛ, σπέϛ, ὡς τὸ εἰπέ, ἐλθέ, εὐρέ. Περὶ εὐκτικῶν. Δι' ἣν αἰτίαν ἡ τετάρτη συζυγία τῶν εἰς μι οὐ παραλήγεται διφθόγγῳ, ἀλλὰ τῷ υ μόνῳ, οἷον ζευγνύην, πηγνύην; ἐπειδὴ εἰώθασιν τὰ εὐκτικὰ ἐνεργητικὰ ἐπὶ τῶν εἰς μι τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατακτικοῦ δέχεσθαι πρὸ τῆς ην τὸ μ καὶ ποιεῖν τὰ παθητικά, οἷον τιθείην τὸ ἐνεργητικόν, καὶ παθητικὸν τιθείμην, ἰσταίην ἰσταίμην, διδοίην διδοίμην· ἐπὶ δὲ τῆς τετάρτης συζυγίας [εἰ] προσέλαβε τὸ ι καὶ γέγονε ζευγνυίην διὰ τῆς υι διφθόγγου, οὐκ ἡδύνατο πρὸ τῆς υι διφθόγγου δέξασθαι τὸ μ καὶ ποιῆσαι τὸ παθητικόν, ἐπειδὴ ἡ υι δίφθογγος οὐχ εὐρίσκεται συμφώνου ἐπιφερομένου· καὶ τούτου χάριν ἡ τετάρτη συζυγία τῶν εἰς μι οὐ παραλήγεται διφθόγγῳ. Περὶ ὑποτακτικῶν. Διατί τὸ ἐὰν σπ ῶ , ἐὰν σχ ῶ , ἐὰν ῶ περισπῶνται, μὴ οὔσης τῆς μετοχῆς εἰς ς μετ' ὀξείας ἀλλὰ εἰς ν , οἷον σπών, σχών, ὦν; διὰ τὴν μονοσυλλαβίαν. αἱ γὰρ μονοσύλλαβοι λέξεις οὐδέποτε βαρύνονται, καὶ σαφές ὅτι ἐν τῇ συνθέσει ἀναβιβάζουσι τοὺς τόνους, οἷον κατάσχω καὶ ἐπίσχω. καὶ πῶς τὸ ῶ ἐν τῷ συνῶ οὐκ ἀνεβίβασε τὸν τόνον; ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ ἐντελεστερέου γέγονε τοῦ ἔω, τὰ δὲ ἀπὸ ἐντελεστερέων γινόμενα οὐκ ἀναβιβάζει τὸν τόνον ἐν τῇ συνθέσει, οἷον φιλέω φιλῶ καὶ καταφιλῶ, νοέω νοῶ [καὶ ἐννοῶ], καὶ τούτου χάριν τὸ ῶ ἐν τῷ συνῶ οὐκ ἀνεβίβασε τὸν τόνον. Πῶς δεῖξομεν τὸ ἐὰν χρυσοῖς δεύτερον πρόσωπον ὑποτακτικὸν παράλογον; κατὰ τὴν γραφὴν οὕτως ὅτι οὐδέποτε ὑποτακτικὸν τὸ ι ἐκφωνεῖ, οὐδὲ βραχυνομένῳ φωνήεντι προχρήται οὐδὲ βραχεῖ. καὶ ἄλλως· ὅτι τὰ παθητικά ὀριστικά διαφωνήσαντα ὑποτακτικοῖς ἐν πρώτοις προσώποις διαφωνεῖ ἐπὶ δευτέρου καὶ τρίτου προσώπου τῶν ἐνεργητικῶν, οἷον λέγομαι, ἐὰν λέγωμαι, λέγεις λέγει, ἐὰν λέγῃς ἐὰν λέγῃ. ὁμοφωνήσαντα δὲ ὁμοίως ὁμοφωνεῖ ἐπὶ δευτέρου καὶ τρίτου προσώπου, οἷον νικῶμαι, ἐὰν νικῶμαι, νικᾷς νικᾷ, ἐὰν νικᾷς ἐὰν νικᾷ. εἰ οὖν τὸ χρυσοῦμαι διαφωνεῖ τῷ ἐὰν χρυσῶμαι, δηλονότι τὰ δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα τῶν ἐνεργητικῶν διαφωνεῖ, καὶ τούτου χάριν παράλογον τὸ ἐὰν χρυσοῖς δεύτερον πρόσωπον. Διατί τὸ ἐὰν δύνωμαι καὶ ἐὰν ἐπίστωμαι

ἐκ τοῦ ἐὰν δυνῶ καὶ ἐὰν ἐπιστῶ ἐνεργητικῶν ὑποτακτικῶν γινόμενα οὐ προπερισπῶνται; ἐπειδὴ μὴ εὐρίσκομένων τῶν ἐνεργητικῶν αὐτῶν καὶ ὑποτακτικῶν ἐν χρήσει, λέγω δὲ τοῦ ἐὰν δυνῶ καὶ ἐὰν ἐπιστῶ, οὐκ ἐφύλαξαν τὸν αὐτὸν τόνον, ἀλλ' ὥς ἔτυχεν αὐτὸν ἔσχον.

36 Διατί οὐ γίνεται ὁ παθητικὸς παρακείμενος τῶν ὑποτακτικῶν ἐπὶ τῶν εἰς μι ἐκ τοῦ ἰδίου ἐνεργητικοῦ κατὰ προσθήκην τῆς μαι , οἷον ἐὰν τεθείκω τεθείκωμαι; ὥς φησιν Ἡρωδιανὸς διὰ τὸ μὴ εὐρίσκεσθαι παντελῶς ἐν χρήσει [τὸν] τοιοῦτον ὑποτακτικόν. καὶ ἄλλως ὅτι εἰ ἀπὸ τοῦ ὑποτακτικοῦ ἐνεργητικοῦ τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελείκου γέγονε τὸ παθητικὸν προσθέσει τῆς μαι , ὥφειλε καὶ ἐν τοῖς εἰς ω τὸ ὑποτακτικὸν παθητικὸν τῶν εἰρημένων χρόνων εἶναι ἐὰν τετύφωμαι ἀπὸ τοῦ ἐὰν τετύφω ἐνεργητικοῦ καὶ μὴ ἐπιλείπειν, μηδὲ διὰ μετοχῆς ὑπάρχειν, ὅπερ ἄτοπον. τούτου οὖν χάριν οὐ δύναται εἶναι ὁ παθητικὸς παρακείμενος ἐπὶ τῶν εἰς μι κατὰ προσθήκην τῆς μαι ἐκ τοῦ ἰδίου ἐνεργητικοῦ. Περὶ μετοχῆς. Διατί ἡ πρώτη συζυγία τῶν εἰς μι οὐ ποιεῖ τὴν μετοχὴν διὰ τοῦ η , ἀλλὰ διὰ τῆς εἰ διφθόγγου; ἐπειδὴ τὰ εἰς ης διὰ τοῦ η γραφόμενα ποιοῦντα τριγένειαν διὰ καθαροῦ τοῦ ος θέλουσι κλίνεσθαι, οἷον ὁ εὐκλεῆς τοῦ εὐκλεός, αἱ δὲ μετοχαὶ περιττοσυλλαβῶς κλινόμεναι διὰ τοῦ τος κλίνονται, καὶ διὰ τοῦτο τὸ τιθεὶς διὰ τῆς εἰ διφθόγγου γράφεται. καὶ ἄλλως ἐπειδὴ τὸ πρωτότυπον τοῦ τίθημι, οἷον τιθῶ, ἀπὸ ἐντελείας ἔχει τὸ ε , τὸ δὲ ε μεγαθυνόμενον διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ι μεγαθύνεται, καὶ τούτου χάριν ἡ πρώτη συζυγία τῶν εἰς μι οὐ ποιεῖ τὴν μετοχὴν διὰ τοῦ η , ἀλλὰ διὰ τῆς εἰ διφθόγγου. Καὶ διατί ἡ δευτέρα συζυγία τῶν εἰς μι διὰ τοῦ α ποιεῖ τὴν μετοχὴν καὶ οὐ διὰ τοῦ η ; ἐπειδὴ καὶ τὸ πρωτότυπον αὐτοῦ τὸ ἰστῶ καὶ κιχρῶ ἀπὸ τῆς ἐντελείας τοῦ κιχράω καὶ ἰστάω ἐγένετο, ἔχοντα τὸ α καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ τῶν μετοχῶν αὐτῶν ἐφυλάχθη τὸ α ἐκτεταμένον. Διατί ἡ τρίτη συζυγία τῶν εἰς μι διὰ τῆς ου διφθόγγου ποιεῖ τὴν μετοχὴν καὶ οὐ διὰ τοῦ ω ; ἐπειδὴ καὶ τὸ πρωτότυπον αὐτοῦ τὸ διδῶ ἀπὸ ἐντελείας τοῦ διδώ γέγονεν ἔχον τὸ ο , τὸ δὲ ο μεγαθυνόμενον διὰ τῆς προσθήκης τοῦ υ μεγαθύνεται, καὶ εὐλόγως ἡ μετοχὴ διὰ τῆς ου διφθόγγου ἐγένετο καὶ οὐ διὰ τοῦ ω , ὁμοίως καὶ ἡ τετάρτη συζυγία διὰ τοῦ υ ἐκτεταμένον ποιεῖ τὴν μετοχὴν, οἷον ζευγνύς. Διατί αἱ μετοχαὶ αἱ εἰς δύο φωνήεντα λήγουσαι ἐπὶ τῆς εὐθείας, ἐν τῇ γενικῇ ἀποβάλλουσι τὸ ἐν, οἷον τιθεὶς τιθέντος; ἐπειδὴ πᾶσα εὐθεῖα πτωτικὴ ἀνὰ δύο φωνηέντων ἐκφερομένη, ὅτε κατὰ τὴν γενικὴν διὰ τοῦ ντ κλίνεται καὶ ὁλόκληρον ἔχει τὴν γενικὴν, τὸ δεύτερον φωνῆεν ἀποβάλλει, οἷον χαρίεις χαρίεντος, φωνήεις φωνήεντος. οὕτως οὖν καὶ αἱ μετοχαὶ ἀποβάλλουσι τὸ ἐν φωνῆεν, οἷον νυγεῖς νυγέντος, διδούς διδόντος. ὁμοίως καὶ τὸ ὁδούς ὡς μετοχὴ κλιθὲν ἀποβάλλει τὸ ἐν φωνῆεν. οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν τὸ Σιμοῦς [Σιμοῦντος], ὅτι οὐκ ἔστιν ὁλόκληρον. Σιμόεις γὰρ Σιμόεντος ἐστὶ τὸ ἐντελές. καὶ τούτου χάριν αἱ μετοχαὶ εἰς δύο φωνήεντα λήγουσαι ἀποβάλλουσι τὸ ἔσχατον κατὰ τὴν γενικὴν. Τί διαφέρουσιν αἱ μετοχαὶ τῶν ὀνομάτων; διαφέρουσιν ὅτι ἰδίᾳ τονοῦνται αἱ μετοχαί, οἷον εἰσιν εἰς εἰς ὀνόματα, ἀλλὰ βαρύτονα, μετοχὴ δὲ πᾶσα ὀξύνεται, οἷον τὸ χαρίεις ὄνομα βαρύνεται, ἡ δὲ τιθεὶς μετοχὴ ὀξύνεται. διὰ τοῦτο καὶ τὸ εἷς ὄνομα περισπᾶται, ἵνα ἐκφύγῃ τὴν ὀξεῖαν τάσιν. καὶ ἄλλως ὅτι τὰ εἰς οὐς ὀνόματα οὐδέποτε ὀξύνονται, τῶν μετοχῶν ἀπασῶν ὀξυνομένων, καὶ διὰ τοῦτο παράλογα τὸ πούς καὶ ὁδούς. καὶ ἄλλως ὅτι αἱ δυσύλλαβοι γενικαὶ ἀπὸ τῶν εἰς ες εὐθειῶν περισπῶνται, αἱ δὲ μετοχαὶ πᾶσαι βαρύνονται, οἷον σάντων, βάντων.

37 καὶ τοιαύτη ἡ διαφορὰ τῶν μετοχῶν καὶ τῶν ὀνομάτων. Διατί αἱ μετοχαὶ οὐδέποτε σύνθετοί εἰσιν ἀλλὰ παρασύνθετοι; ἐπειδὴ τὰ ῥήματά εἰσι σύνθετα, ἐξ ὧν αἱ μετοχαί. τὰ δὲ ἀπὸ τινων συνθέτων γενόμενα παρασύνθετά εἰσιν. Διατί ὀνόματα συντιθέμενα ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον ποτέ, ὡς τὸ ἀληθὴς φιλαλήθης, ἀρχαῖος φιλάρχιος, αἱ δὲ μετοχαὶ οὐκ ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον ποτέ; Πῶς τὸ φᾶς Περίφας , τλᾶς πολύτλας καὶ Ἄτλας ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον; εἰς ἔννοιαν γὰρ ὀνοματικὴν ἐλθόντα ὀνόματος σχῆμα ἀνεδέξαντο, καὶ ἀνεβίβασαν τὸν τόνον. τοῦ δὲ

ἀέκων ἢ γὰρ παρὰ τὸν ἀναβιβασμὸν παραδεκτέον αὐτὸ εἰς τὸ ὄνομα τὸ ἀέκων, ἢ εἴπερ μετοχή ἐστι σημειωτέον. Τίνος ἔνεκεν ἐπενοήθη ἡ μετοχή; δι' ἀναγκαίαν χρείαν. κατ' ἐνὸς προσώπου θέλομεν πολλάκις παραλαβεῖν, οἷον Ἀγαμέμνων ἐπολέμησεν, ἐβασίλευσεν, καὶ ἔστιν ἀσύνδετος ἢ φράσις χρήζουσα σύνδεσμον, ἵνα εἴπωμεν τοῦτο οὕτως, Ἀγαμέμνων ἐβασίλευσε καὶ ἐπολέμησε, καὶ ἐπειδὴ οἱ συμπλεκτικοὶ σύνδεσμοι οὐκ εἰσὶ τάξεως παραστατικάί, ἀγνοοῦμεν ἐν τῇ φράσει ταύτῃ, ποῖον πρῶτον ἐγένετο. εἰ ἄρα πρῶτον ἐπολέμησεν, ἢ ἐβασίλευσεν. τούτου χάριν ἐπενοήθη ἡ μετοχή, ἵνα καὶ τοῦτο παραστήσῃ, καὶ συντονωτέρα γένηται ἢ φράσις (ἦ), Ἀγαμέμνων βασιλεύσας ἐπολέμησεν. ἐὰν γὰρ εἴπωμεν πολεμήσας ἐβασίλευσεν, εὐρίσκεται ἡ σημασία ἔχουσα, ὅτι πρῶτον ἐπολέμησεν καὶ οὕτως ἐβασίλευσεν, ὅπερ ἄτοπον. Διὰ τί ἡ τοῦ παρακειμένου μετοχή οὐ λήγει εἰς ας ἀλλ' εἰς ὡς ; ἐπειδὴ τῶν παρακειμένων ῥημάτων ἐφέλκονται τὰ φωνήεντα αἱ μετοχαὶ ἢ αὐτόθεν, ἢ συναύζοντα αὐτῶ διὰ τὸ λῆγον τοῦ ἀρσενικοῦ. αὐτόθεν μὲν, ὡς ἔστι τὸ λέγω λέγων, συναύζοντα δὲ, ὡς ἔστι τὸ ἔλεξ' ἀλέξας. τοῦ δὲ παρακειμένου ἡ μετοχή οὐκ εἰς ας ἡδύνατο γενέσθαι, ἐπειδὴ οὔτε ἀρσενικὸν μόνον ἡδύνατο λήγειν οὔτε εἰς βραχὺ ας . διὸ ἐμιμεῖτο ἄρας, λέξας, καὶ τούτου χάριν οὐκ ἐγένετο εἰς ας ἡ μετοχή τοῦ παρακειμένου ἀλλ' εἰς ὡς .